

REPUBLIKA

Pożar sądu okręgowego w Warszawie.

Proces brzeski odroczony do dnia dzisiejszego. —

Akta sprawy „Centrolewu“ uratowane.

Prokurator stwierdził, iż nie było złej woli w spowodowaniu pożaru. — Trzech strażaków poparzonych.

Wczoraj w godzinach popołudniowych redakcja nasza zaalarmowana została telefonogramem z Warszawy o pożarze w gmachu sądu okręgowego w Warszawie, gdzie odbywa się proces „Centrolewu“.

Wydany dodatek nadzwyczajny został przez publiczność rozbity, a przez redakcję była nieustannie zapytywana przez liczne osoby o dalszy przebieg groźnego pożaru.

Już jednak w godzinach późniejszych napływać zaczęły uspokajające wiadomości. Straż ogniowa, dzięki swym olbrzymim wysiłkom zdołała opanować ogień, który żywił, umiejscowić go, a później zgnieść. Alarm w Warszawie na temat pożaru powiększyła okoliczność, że policja, pragnąc ułatwić gaszenie pożaru, otoczyła gmach płonący ścisłym kordonem, przez który nikogo nie przepuszczano, tak iż wiadomości, przenikające przez kordon były nieco przesadzane. Gdyż informowano, że gmach sądu ocalał, zarówno jak i akty i papiery rzeczowe rozmaitych spraw.

Warszawa, 18 grudnia.

(WB) Dziś zrana, gdy miał się rozpocząć dalszy ciąg procesu „Centrolewu“ w gmachu sądu, przy ul. Miodowej, wybuchł nagle olbrzymi pożar.

Płomień poczęły się wydostawać z kotłowni centralnego ogrzewania, gdzie nagromadzony był w większych

ilościach materiały opałowy, węgiel i drzewo. W ciągu kilku minut cały gmach sądu objęty został gęstym kłębam dymu.

Natychmiast zaalarmowano całą warszawską straż ogniową, lecz mimo usilnych starań strażaków, ogień rozszerzał się w dalszym ciągu, przedostając się przez sufit do kancelarii 8 wydziału karnego, gdzie mieściły się akta spraw karnych, a między nimi również akta toczące się obecnie w Warszawie procesu „Centrolewu“.

Kancelaria ta przylega bezpośrednio do sali rozpraw, na której toczy się ten wielki proces polityczny. Ogólna panika potęgowała obawę, że gmach wyleci w powietrze wskutek wybuchu w kotłowni.

W celu przeszkodzenia tej ewentualności, która pociągnęłaby za sobą nieobliczalne skutki, straż przerabiała ścianę w kotłowni i w ten sposób uratowała gmach sądu.

Na ulicy Miodowej zebrały się tłumy ludzi. Wstrzymano ruch kołowy i tramwajowy. W gmachu zamknięto wszystkie przewody gazowe. Sala rozpraw, w której już zebrał się prokuratorzy, obrońcy, oskarżeni, czekając na zjawienie się kompletu sędziowskiego, objęta została kłębami czarnego dymu. Sekretarz sądu oświadczył, że proces zostaje narazie przerwany do jutra.

Dwaj woźni sądowi, z narażeniem własnego życia, przedarli się do objętej płomieniami kancelarii 8 wydziału karnego i wynieśli akta, dotyczące procesu Centrolewu. Kilka wiceprokuratorów pomagało im w tej bohaterkiej pracy, wynosząc również akta procesu Centrolewu z płonącego pokoju.

Wskutek gorączkowej akcji, kilku strażaków zostało ciężko poparzonych. Specjalny oddział policji strzeże wszystkich aktów spraw karnych, szczególnie aktów toczącego się „procesu „Centrolewu“. Niektóre z tych aktów zostały zalane wodą, pobrudzone i osmolone.

Przelewając się po całym gmachu czarne kłęby duszącego dymu przedostały się do sali, w której miał rozpocząć się za chwilę proces Centrolewu. Znajdował się tam wówczas tylko oskarżony Mastek, który mimo gryzącego dymu siedział na swej ławie, powtarzając w kółko:

— A niech się pali, niech się pali. Ta powiedzleji że jestem „jorjańczyk“, ta to nie będzie pomagał, niech się pali... W czasie akcji dwóch strażaków uległo groźnemu zaccadzeniu. Strażak H. Borcia przewieziono do szpitala Dz. Jezus, zaś kolegę jego Michałskiego do Sw. Ducha.

Pozatem ciężkiemu poparzeniu uległ strażak Stawski Wacław. Dochodzenie w sprawie pożaru prowadzi prok. Missuna.

Akcje ratunkową ukończono o godz. 6 wieczorem.

W sprawie pożaru w sądzie okręgowym wszczął natychmiast śledztwo prok. Missuna, który oświadczył dziennikarzom, że narazie

NIE STWIERDZONO ZŁEJ WOLI W WYWOŁANIU POŻARU.

Pożar powstał prawdopodobnie wskutek nagromadzenia przeszło 72 ton węgla dla ogrzewania wielkiego gmachu sądu okręgowego w źle przewietrzanej piwnicy.

Jeśli w dniu dzisiejszym zostaną naprawione przewody centralnego ogrzewania w gmachu sądu, to proces „Centrolewu“ może być wszczęty w sobotę rano.

W każdym razie wiadomo, że sąd ma zamiar zarządzić również odbywanie rozprawy w niedzielę najbliższą przez cały dzień. Narazie piwnica i

KILKA INNYCH POMIESZCZEŃ SĄDOWYCH ZALANYCH JEST WODĄ DO WYSOKOŚCI 2 METRÓW.

Minister Jan Piłsudski o posłach.

Komisarz rządowy w Banku Polskim. — 15 procent dodatek dla urzędników nie będzie przywrócony.

Warszawa, 18 grudnia.

(WB) Posiedzenie sejmku rozpoczęło się dziś o g. 4 przyjęciem ustawy o dodatkowych kredytach na wznowienie robót przy budowie linii kolejowej Płock — Sierpc.

Z uzasadnienia rządowego wynika, że roboty przy budowie tej ważnej dla polskiej ludności linii kolejowej, rozpoczęte zostały już w roku 1919, ale wskutek wojny polsko-bolszewickiej budowa została wstrzymana.

Zmiana statutu Banku Polskiego

Po załatwieniu sprawy dodatkowych kredytów budżetowych za lata 1929-30-31 przystąpiono do ustawy o zmianie statutu Banku Polskiego.

W imieniu komisji skarbowej sejmku poseł Hołyński (BB) złożył obszerny referat o tym projekcie rządowym, podkreślając, że zmiany statutu idą w dwóch kierunkach: 1) — dotychczasowe stanowisko komisarza rządowego przy Banku polskim utrzymuje się z tą zmianą, że komisarz rządowy staje się automatycznie członkiem rady nadzorczej Banku polskiego, i 2) — wprowadza się zastępcę komisarza rządowego przy Banku Polskim, który w praktyce wprowadzić istniał, jednak formalnie w statucie nie był przewidziany.

Zmiany te wzmacniają łączność między rządem a instytucją emisyjną, dlatego też referent zaleca przyjęcie ustawy.

W dyskusji posłowie opozycyjni podkreślili, że kosztu związane z funkcjonowaniem komisarza w Banku Polskim i jego zastępcy stale rosną. Przed paru

laty jeszcze komisarz pobierał 2.000 zł. a teraz 8.000 zł. miesięcznie.

Pozatem Bank Polski zdaniem posła Jasiukiewicza (klub narodowy) popadnie w większą i niepożądaną zależność od rządu.

Dla wyjaśnienia tych zarzutów zabrał głos minister skarbu Jan Piłsudski, oświadczając, że uważa zarówno on jak i walne zgromadzenie akcjonariuszy Banku Polskiego za rzecz bardzo ważną większe współdziałanie czynników rządowych z władzami instytucji emisyjnej.

We Francji i Czechosłowacji rządy mają w radzie nadzorczej banków emisyjnych jedną trzecią swych przedstawicieli.

U nas wypadnie dopiero jeden przedstawiciel rządowy na 12 członków rady nadzorczej Banku Polskiego.

Pozatem sprostował min. Jan Piłsudski zarzut dotyczący zbyt wysokich uposażeń komisarza rządowego w Banku, twierdząc, że nie będzie on pobierał 8.000 zł. a 6.300 zł. miesięcznie, podczas gdy wynagrodzenie dyrektorów Banku Polskiego jest jeszcze znacznie wyższe.

Te wyższe pensje motywuje min. Piłsudski tem, że kierownictwo instytucji emisyjnej, która ma wielki wpływ na życie gospodarcze, musi pozostawać w rękach ludzi zupełnie niezależnych od postronnych wpływów i dlatego uposażenia w Banku Polskim muszą być wyższe niż w bankach prywatnych.

Głos z ław klubu narodowego: — Ale czy komisarz będzie fachowcem?

Posł Jan Piłsudski: — Fachowość jest rzeczą względną i podlega krytyce.

(Ciąg dalszy na str. 2-iej)

Minister Jan Piłsudski o postłach.

(Dokończenie).

Trudno określić kto się uważa za fałszywca, a zarzut niefachowości można by postawić przede wszystkim panom posłom.

ZNALEZĆ CZŁOWIEKA, KTÓRYBY ZASPOKOILI PRETENSJE PRAWICY, LEWICY I CENTRUM — JEST NIEMOŻLIWE.

Krytyka takiej osoby jest zawsze możliwa i najczęściej nieunikniona.

Po tych wyjaśnieniach, wniosek rządowy o zmianę statutu Banku Polskiego przyjęto. Za wnioskiem głosował tylko klub BB. Po załatwieniu kilku spraw drobnych

SEJM ODRZUCIŁ WNIOSEK PPS O PRZYWRÓCENIE URZĘDNİKOM 15 PROCENTOWEGO DODATKU, MOTYWUJĄC TO SWYM STANOWISKIEM WZGLĘDAMI BUDŻETOWEM.

Przedstawiciele klubu BB dowodząc, że równowagę budżetu udało się odzyskać wprowadzeniem oszczędności i skreśleniem dodatku do uposażeń urzędniczych i przywrócenie tego dodatku mogłoby znów zachwiać cały budżet.

Nagły wniosek opozycji

w sprawie rzekomych nadużyć wyborczych

Pod wieczór sejm przystąpił do rozpatrzenia nagłego wniosku zgłoszonego przez kluby opozycyjne w sprawie nadużyć, jakich miały się dopuścić władze administracyjne podczas ostatnich wyborów uzupełniających w okręgu przemyskim.

Nagłość wniosku referował poseł inż. Pawłowski (kl. Ludowy), którego ukazało się na trybunie wywołano głośne okrzyki z ław BB, wypominające inż. Pawłowskiemu jakąś ciemną aferę na tle handlu lasami.

Z ław opozycji posypały się wówczas pod adresem posłów BB obelżywe okrzyki na temat rzekomo nieprawnie zdobytych mandatów poselskich.

Po opanowaniu sali przez marszałka inż. Pawłowski motywował krótko nagłość wniosku wskazując na przetrzymywanie urn przez władze policyjne, na różnicę między pierwszym obliczaniem głosów w obecności mężów zaufania stronnictwa i drugim obliczaniem już w komisjach wyborczych i t. d.

W imieniu klubu BB złożył krótką deklarację poseł Zdzisław Stroński, wskazując, że klub ten będzie głosował przeciwko nagłości wniosku, gdyż jedyną instytucją upoważnioną do rozstrzygnięcia o prawności wyborów do sejmu jest Sąd Najwyższy, do którego wolno każdemu obywatelowi zgłosić protest przeciwko ważności wyborów.

Sejm nie może na podstawie przepisów prawnych zajmować się tego rodzaju rzeczami, dlatego klub BB wnoszący o odrzucenie nagłości wniosku, co też, w głosowaniu uczyniono.

Min. Jędrzejewicz o szkolnictwie ukraińskim

Pod koniec posiedzenia dłuższą dyskusję wywołał wniosek klubu ukraińskiego, domagający się otwarcia trzech szkół ukraińskich zamkniętych przez władze na terenie Małopolski Wschodniej, wobec stwierdzenia przez władze policyjne, iż w szkołach tych zarówno nauczycielstwo jak i uczniowie brali udział w antypaństwowej akcji sabotażowej.

Minister oświaty Jędrzejewicz przed

Pulowery artystyczne

Przyjmie do roboty pulowery, ra drutach ręcznych, Fasony wieżęs ic.

LILI HIRSZMAN, Kilińskiego 14, II piętro

stawil obszernie stwierdzone wypadki brania udziału przez uczniów zamkniętych gimnazjów w aktach sabotażowych jak na przykład napadu na ambulans pocztowy pod Bóbrką i rabunek kasy pocztowej, motywując temi wypadkami konieczność zamknięcia szkół, na miejsce których otwarto już zresztą nowe, do

których młodzież o nieposzlakowanej opinii jest przyjmowana.

Po dyskusji wnioski ukraińskie odrzucono, wyjaśnienia m.in. Jędrzejewicza przyjęto do wiadomości.

Na tem dr. Switalski posiedzenie sejmowe zamknął, życząc posłom wesołych świąt. Następnie posiedzenie sejmowe wy-

znaczono zostało na dzień 12 stycznia 1932 r. W ten sposób rozpoczęły się ferie sejmu, a ferie senatu rozpoczną się tuż po załatwieniu przez senat noweli do ustawy o podatku obrotowym oraz poprawek w statucie Banku Polskiego, przyjętych przez sejm w dniu dzisiejszym.

Wielka afera w zakładach ks. Pszczyńskiego

Przedsiębiorstwo poniosło straty w wysokości 100 tysięcy złotych. — Aresztowano sześciu urzędników

Katowice, 18 grudnia.

Głośna była w swoim czasie ołbrzymia afera w zakładach przedsiębiorstwa ks. Pszczyńskiego. Największym nadużyciu dopuścił się D. dyrektor „Szybów Piasta” Edelman. Wskutek jego machinacji, firma poniosła straty w wysokości około 100.000 zł.

Po wykryciu nadużyć Edelman zbiegł do Niemiec, gdzie, jak ustalono, przebywa w miejscowości Hirschberg. Dyrekcja zakładów ks. Pszczyńskiego

przekazała całą sprawę do dyspozycji władz, które wszczęły energiczne dochodzenie.

Obecnie okazało się, że w aferę tę wieszanych było jeszcze **6 URZĘDNIKÓW, KTÓRYCH OBECNIE ARESZTOWANO.**

Nadużycie dopuszczano się w ten sposób, że wystawiono fikcyjne rachunki i deklarowano lepszy gatunek węgla za gorszy.

I tak policja aresztowała Maksymil-

jana Güldena, który od roku 1925 do 1930 był zarządcą kopalni „Sztabu Piast” w Lędzinach. Gülden przywłaszczył sobie 20.000 zł. i wystawił na tę sumę szereg fikcyjnych rachunków.

Pozatem aresztowano Jana Bayera, kierownika ruchu w kopalni „Szybów Piast”, urzędniczkę Helenę Pieprzykównę, Jana Koniecznego, ekspedienta, który wysyłał lepszy gatunek węgla i deklarował go jako gorszy, Oswalda Poleżyka, zarządcę cegielni ks. Pszczyńskiego i Ignacego Siednera.

Sejmowa komisja regulaminowa postanowiła wydać sądom szereg posłów

Warszawa, 18 grudnia.

(WB) Działalność antypaństwową na wniosek prokuratora w Tarnobrodzie i prokuratora w Nowym Sączu.

W sprawie wydania sądom posła Lewandowskiego (kl. narodowy) który oskarżony jest o niewykazanie w zeznaniu do podatku dochodowego części swych dochodów — komisja regulaminowa postanowiła zasięgnąć bliższych informacji u władz sądowych.

Wydanie sądom trzech posłów komunistycznych oznacza, że pozostanie w sejmie obecnie już tylko jeden poseł komunistyczny, a mianowicie Rożek gdyż jak zwykle po wydaniu sądom nastąpi albo aresztowanie ich, albo też ucieczka zagranicę. W jednym i w drugim wypadku dopiero po dłuższej procedurze złożenia mandatów, mogą wejść do sejmiku nowi posłowie komunistyczni.

Władze antypaństwowe

W sprawie wydania sądom posła Lewandowskiego (kl. narodowy) który oskarżony jest o niewykazanie w zeznaniu do podatku dochodowego części swych dochodów — komisja regulaminowa postanowiła zasięgnąć bliższych informacji u władz sądowych.

Wydanie sądom trzech posłów komunistycznych oznacza, że pozostanie w sejmie obecnie już tylko jeden poseł komunistyczny, a mianowicie Rożek gdyż jak zwykle po wydaniu sądom nastąpi albo aresztowanie ich, albo też ucieczka zagranicę. W jednym i w drugim wypadku dopiero po dłuższej procedurze złożenia mandatów, mogą wejść do sejmiku nowi posłowie komunistyczni.

Ameryka nie skreśli długów

Moratorium Hoovera ratyfikowane

Waszyngton, 18 grudnia (Polska Agencja Telegraficzna)

Komisja finansowa Izby Reprezentantów przyjęła projekt ustawy w sprawie ratyfikacji moratorium Hoovera wraz z poprawką, która głosi, iż sprzeciwia się to polityce kongresu, aby długi, zaakceptowane przez kraje zagraniczne w Stanach Zjednoczonych były w jakikolwiek sposób anulowane lub zredukowane.

Brzmienie ustawy ratyfikacyjnej — głosi w dalszym ciągu poprawka — nie może być pod żadnym względem interpretowane w odmiennym sensie, ani też dopuszcząć myśli, iż w jakimkolwiek mowie zmiana obecnej polityki kongresu może być przychylnie rozważana.

Waszyngton, 18 grudnia

Na jutrzejszym posiedzeniu komisji finansowej senatu oczekiwane są dalsze

wystąpienia przeciwko polityce anulowania długów.

W związku z rozpoczynającą się jutro debatą w sprawie sprzedaży bonów zagranicznych, w niektórych kołach twierdzą, iż wielcy bankierzy zależą drugorzędne banki amerykańskie papierami zagranicznymi, pochodzącymi ze zbankrutowanych instytucji.

Miała to być uplanowana akcja, celem podstępnego doprowadzenia Stanów Zjednoczonych do zniesienia długów wojennych i zabezpieczenia w ten sposób wypłat należnych bankierom amerykańskim.

Oczekuje się w związku z tem rewelacyjnymi zeznań m. in. Tomasa Lamona z Banku Morgana i Mitchella, prezesa rady administracyjnej National City Bank w Nowym Jorku.

Nankin w rękach studentów

Napad na biuro partji Kuomintangu

Londyn, 18 grudnia.

Nankin jest w rękach studentów, a rząd jest bezsilny wobec młodzieży, która zachowuje coraz bardziej agresywne stanowisko.

Wczoraj napadło 3000 studentów po raz drugi na biura partji Kuomintangu, gdzie odbywało się posiedzenie zarządu stronnictwa w sprawie utworzenia nowego rządu.

Studentzi zniszczyli urządzenie wewnętrzne w biurach i porwali jednego członka zarządu partji, którego zastylę-

towali. Rząd częściowo pod presją placówek dyplomatycznych wydał rozkaz represyj wojskowych przeciwko studentom.

Żołnierze użyli broni palnej, żaden ze studentów nie został jednak ranny, 50 studentów aresztowano.

Młodzież zdobyła szturmem redakcję dziennika partji Kuomintangu i zniszczyła ją całkowicie.

Wojska nie są zdolne, czy też nie chcą opanować wzburzonej młodzieży.

Pola Negri ciężko chora

Sekarze dokonali transfuzji krwi

Berlin, 18 grudnia.

Z Santa Monica w Kalifornii donoszą, że po operacji, jakiej musiała się poddać Pola Negri, musiiano dokonać transfuzji krwi. Stan chorej jest bardzo ciężki. Przypuszczają, że koniecznym będzie dokonanie drugiej transfuzji krwi.

Pogorzelnicy mordują wiadomymi rodzinę

Wilno, 18 grudnia.

We wsi Zarębiany domu Antoniego Guzdowicza wybuchł groźny pożar. Ogień tak szybko objął cały budynek że o ratunku mowy być nie mogło. Spalił się cały dom wraz z inwentarzem i 15 tysięcy złotych w gotówce które były ukryte w sieniaku Guzdowicza.

Na wieść o pożarze i spłonięciu całego dobytek, Guzdowicz dostał ataku serca i porwawszy widły przebieł nimi swą 45-letnią żonę Jadwigę, 18-letnią córkę Marię, poczem rzucił się sam na wiatry z zamiarem samobójczym.

Wszystkich troje Guzdowiczów w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala.

Wypadek ten we wsi wywarł wstrząsające wrażenie.

Święta będziesz zmuszony spędzić w „GRAND-KINIE”

Poraz pierwszy w Polsce

Laurel i Hardy

(FLIP I FLAP)

w I-szym swym długometrażowym filmie, przekonują nas, że nie ma kryzysu

Świat — przez przymat najświetniejszych komików

Grand-Kino

Wybory we Francji

Dnia 1 czerwca r. 1932 wygasają mandaty posłów do parlamentu francuskiego. Wybory winnyby zatem odbyć się normalnie w maju. Tymczasem na temat terminu wyborów powstała ostra dyskusja, w toku której za rozwiązaniem parlamentu i przeniesieniem wyborów na styczeń wypowiedzieli się socjaliści przez usta L. Bluma i radykałowie socjalni przez usta G. Bonnet'a. Przywódca socjalistów występuje za wcześniejszym terminem wyborów ze względu na konferencję rozbrojeniową, która ma się odbyć w lutym roku przyszłego. Obawy o wynik tej konferencji, o jej powodzenie są głównym motywem niezwykle ze strony socjalistów inicjatywy w kierunku rozwiązania parlamentu przed datą wygaśnięcia mandatów poselskich; socjaliści sądzą bowiem, że parlament francuski w obecnym jego składzie ustosunkuje się negatywnie do postulatów rozbrojeniowych, jak je stawiają Stany Zjednoczone i Anglia, a tem samem konferencja spełni na niczem. U Bonnet'a zaś, który występuje w imieniu partii radykałów socjalnych, przeważają motywy natury wyborczej, sądzi on bowiem, iż wybory dokonane wcześniej wzmocnią stanowisko jego partii.

Propozycjom socjalistów i radykałów socjalnych przeciwstawi się z całą pewnością senat, który, ze względów konstytucyjnych, nie zgodzi się na przedterminowe rozwiązanie Izby, oraz rząd Laval'a, który rozporządza stałą większością w Izbie. Niedwuznacznie wypowiedział się w tej kwestji organ p. Maginot, ministra wojny, mianowicie „Echo de Paris”, pisząc:

„Pragniemy, aby zwycięstwa narodowych socjalistów w Prusiech wstrząsnęły opinią francuską. Jeśli nacjonalizm zwycięży w Niemczech, musi zwyciężyć także we Francji. To też wybory do parlamentu muszą się odbyć w maju”.

Przeciw wyborom w styczniu opowiada się również „Figaro”, „Ami du Peuple” Coty'ego, „Ordre”, którego redaktor, E. Bure, pisze, co następuje:

„Byłem zawsze zdania, iż należy zrehabilitować naszą konstytucję w tym sensie, aby prawo rozwiązania parlamentu znajdowało się w rękach głowy państwa (prezydenta). Rzecz jasna, iż ponosiłby on ciężką odpowiedzialność za kroki niepodyktowane przemyślaną argumentacją. Odwoływać się do opinii kraju można i należy tylko wtedy, gdy obie Izby nie mają wyraźnej większości. W warunkach obecnych, nic absolutnie nie przemawia za tem, aby Izba miała być rozwiązana. Jedynym zarzutem, jaki można jej postawić ze strony przeciwników, rzecz prosta, jest to, że uważają ją za „nacjonalistyczną”. Ale to nie jest wystarczający argument”.

Argumenty socjalistów, tak jak je wyłożył w „Populaire” L. Blum, sprowadzają się do następującego twierdzenia: „Sukces albo fiasco konferencji rozbrojeniowej związane są ściśle ze stanowiskiem Francji. Jeśli rząd francuski będzie obstawał przy swoim memorandum lipcowym — losy konferencji są przesądzone. Otóż przy obecnej większości w Izbie i jej barwie nie może być mowy o modyfikacji w stanowisku rządu, który w osobie p. Laval'a idzie z prądem. Izba, której mandaty wygasają za pięć miesięcy, nie powinna brać na swe barki odpowiedzialności za decyzje o znaczeniu być może historycznym. Należy odwołać się do opinii wyborców”.

Wnikliwej dyskusji na łamach prasy a tembard tej w Izbie są, zdaje się, przesądzone. Wybory odbędą się w połowie maja

M. N.

Wojna celna anglo-francuska.

Obecnie toczy się bezcelowy spór na temat: „kto zaczął”

Przypuszczenia a nawet przewidywania pewnych, głównie prawniczych, pism i publicystów francuskich, a również i niemieckich, — że, z chwilą objęcia steru rządów w Anglii przez większość konserwatywną, w polityce angielskiej nastąpi zwrot **profrancuski**, że weźmie górę kierunek **ententofilski**, który reprezentował tak wyraźnie minister spraw zagranicznych W. Brytanji, Austen Chamberlain za premierostwa Baldwina, — przypuszczenia te — zawiodły.

Drugi gabinet Mac Donald'a, nominalnie koalicyjny, faktycznie konserwatywny, inauguruje politykę **pozbawioną cech życzliwości i sympatii dla Francji**. Opinia angielska posadza rząd i finansjerę francuską o działania **na niekorzyść kursu funta**. Antagonizmy polityczne między temi dwoma mocarstwami w związku z sytuacją na kontynencie zaczynają teraz znajdować swój wyraz w starciach **na polu gospodarczym**, czego najjaskrawszym przejawem jest nienazwana jeszcze po imieniu, ale już tocząca się **wojna celna**.

Przegląd prasy angielskiej o zabarwieniu protekcyjnym daje wgląd w intencje i zamierzenia obozu konserwatywnego, rządzącego dziś w Anglii. Pod tytułem „Naprzód, Europo!” zamieszcza ultra - protekcyjny imperjalistyczny organ partii konserwatywnej „Daily Express”, artykuł o polityce, którą winna stosować Anglia wobec Francji.

„Daily Express” pisze:

„Depesze nadchodzące z Paryża donoszą, że Francja ma zamiar doprowadzić do skutku projekt unji celnej z Belgią. Wiadomość ta może zawierać cząstkę prawdy, ale może też być zręcznym manewrem dla wzmocnienia pozycji p. Hymansa, ministra spraw zagranicznych Belgji, który udaje się do Paryża. Życzeniem „Daily Expressu” jest, aby wiadomość ta okazała się prawdziwą. „Daily Express” jest zdania, iż unja celna między państwami są najlepszym sposobem zapewnienia im dobrobytu...”

Unja celna między Niemcami a Austrią byłaby z tego punktu widzenia dobrodziejstwem. Tak samo jak unja cel-

na Francji z Belgią, Holandją czy innem państwem, któreby chciało się do niej przyłączyć.

Najpożądaną i najlepszą zdobyczą byłoby tak samo dla narodów, wchodzących w skład Imperjum Brytyjskiego, rozpoczęcie wielkiego dzieła budowania muru celnego, któryby opasał W. Brytanię, Dominję i kolonję i połączył je w największą i najpotężniejszą jednostkę celną, jaką świat oglądał kiedykolwiek.

Żyjemy w wieku koalicji, w erze przedsięwzięć w największym stylu. Europo, naprzód!”

O oświadczeniu, które złożył w Izbie Gmin min. handlu Runciman, pisze tenże „Daily Express”.

Żaden kraj nie może odmówić drugiemu prawa do obrony swych interesów, ale gdy 14 listopada Francja nałożyła 15 proc. cła na towary importowane z Anglii (wyłącznie z Anglii), krok ten musiał być podyktowany nadzieją, że rząd W. Brytanji ulegnie się tej groźbie i ugnie się przed nią. Tego rodzaju groźby nie ulegną się jednak Anglii. To też min. Runciman dobrze uczynił nie obwijając słów w bawełnę, gdy odpowiedział na zarządzenie francuskie. Zresztą — twierdzą bez obawy — jeśli nas chcą zmusić do stosowania wojny celnej — nie my na tem stracimy!”

Tyle „Daily Express”, skrajnie bojowy organ protekcyjny. Dyplomatycznie, spokojnie, ale w tym samym sensie wypowiada się „Times” londyński: „Min. Runciman miał zupełną rację oświadczając, że nie możemy przejść do porządku dziennego nad zarządzeniem rządu francuskiego, że na tego rodzaju metodę postępowania nie wystarcza odpowiadać zwykłym protestem platonicznym”.

Organ zaś Labour Party, „Daily Herald” pisze:

„Oświadczenie i zarządzenia celne min. Runciman'a zostały przyjęte przez opinię naszą, jako zapowiedź wojny celnej”. Wypowiadając się dalej przeciw polityce cel prohibicyjnych a za wolnym handlem, „Daily Herald” stwierdza jednak, iż nie solidaryzuje się z metodą postępowania rządu Laval'a, która prowadzi do zaostrenia antagonizmów gospo-

darczych i politycznych, a w rezultacie osłabi zarówno jedną jak i drugą stronę.

Organy prasy liberalnej krytykują politykę celną rządu Mac Donald'a, ale zarazem ze względów politycznych występują przeciw Francji, oskarżając ją o podważenie podstaw waluty angielskiej i wywieranie nacisku drogą gieldowo-finansową na kierowników polityki. W. Brytanji.

Jak zawołasz w lesie, tak ci echo odpowie. W prasie francuskiej codziennej nie brak — oczywiście — zgryźliwych i złośliwych odpowiedzi na zarzuty angielskie. W organach zaś fachowych, np. w tygodniku ekonomicznym „La Situation Economique”, w artykule p. t. „La guerre douaniere” (wojna celna) znajduje się uzasadnienie postępowania rządu francuskiego tym argumentem, że **„zaczęła Anglia”**.

„La Situation” pisze:

Herosowie epepei homerowskiej róż poczynali walkę od usprawiedliwiania siebie i oskarżania przeciwnika. Wojna celna francusko - angielska — że ją nazwiemy po imieniu — nie zmieniła nic w przyjętym ceremoniale. Różnica jest tylko ta, że dzisiaj ministrowie handlu zabierają głos już po rozpoczęciu działań „wojennych”, w celu wykazania iż **„zaczął tamten”**, Minister Rollin w odpowiedzi na oświadczenie min. Runciman'a stwierdził, że podwyżka cel francuskich była tylko wyrównaniem koniecznym ze względu na deprecjację funta, a nie retorsją. Retorsją natomiast są podwyżki celne angielskie, których celem jest zatamowanie importu francuskiego. Co będzie dalej? Sądzimy, że pertraktacje z Anglią są bezcelowe wobec tego, co mówił min. Newille Chamberlain. Oświadczając on kategorycznie że rząd W. Brytanji nie zawrze żadnej włączającej umowy celnej z żadnym państwem przed terminem zebrania się konferencji imperjalnej, której otwarcie nastąpi w lipcu r. 1932 w Ottawie (Kanada). Tymczasem zaś mury celne naokoło Anglii rosną w górę i uniemożliwiają normalny rozwój stosunków gospodarczych między nami a W. Brytanią. Cała więc retoryka min. Runciman'a nie jest w stanie przekreślić faktu, że to Anglia nie chce pertraktować, że ona zatem jest tym, **„który zaczął”**. E. R.

Aresztowanie znanego przemysłowca Ignacego Bornsteina w Tomaszowie

Tomaszów Maz, 18 grudnia

Sensacją Tomaszowa jest fakt aresztowania znanego w naszym mieście przemysłowca, właściciela fabryki p. Ignacego Bornsteina.

W dniu wczorajszym z polecenia urzędu śledczego w Łodzi został on w asyście policjanta przewieziony do Łodzi.

Ignacy Bornstein jest od pewnego czasu nadzorcą sądowym firmy łódzkiej

„Gutter” (handel sukna i korytów) pozostającej pod nadzorem sądowym.

W ostatnim czasie właściciel tej firmy zbiegł zagranicę i wytonił się pewną niejasnością w regulowaniu wierzytelności przez nadzorcę wobec pewnych przemysłowców.

Sprawą tą zajął się prokurator i wszczęte zostało śledztwo przeciwko p. Ignacemu Bornsteinowi.

Stany Zjednoczone porzuca parytet złota?

Sensacyjny artykuł pisma amerykańskiego.

Londyn, 18 grudnia (Agencja Telegraficzna „Express”).

Z Nowego Yorku donoszą, że dziennik „Philadelphia Record” zamieszcza dziś artykuł wstępny, w którym żąda odstąpienia St. Zjedn. od parytetu złota.

Krok ten, zdaniem dziennika, i tak będzie musiał wcześniej lub później nastąpić. Dlatego też im prędzej St. Zjednoczone zdecydują się na porzucenie parytetu złota, tem wcześniej nastaną normalne stosunki gospodarcze.

Sowie'y chcą uniezależnić się od zagranicy

Nowy plan gospodarczy rządu moskiewskiego

Moskwa, 18 grudnia. (Polska Agencja Telegraficzna)

Prezes Gosp. planu wygłosił wczoraj na zebraniu delegatów związków zawodowych wielką mowę o planie gospodarczym rządu na rok 1931/32. Według mowy wzrost przemysłu w r. 1931/32 wynosi 21 proc. W rolnictwie specjalną uwagę doprowadzono do 68 proc. w 1932 r. i do 75 proc. w 1933 r. W przemyśle trzeba dokończyć socjalizowanie kutek jako klasy. W roku 1932 należy uniezależnić się zupełnie gospodarczo od zagranicy i rozszerzyć siły obronne. Specjalna uwaga zostanie zwrócona na produkcję metalową, wydobywanie węgla, kojenictwo i t. d. Przy rozwijaniu produkcji rolniczej specjalna uwaga zostanie zwrócona na kulturę techniczną.

trzeba dokończyć socjalizowanie kutek jako klasy. W roku 1932 należy uniezależnić się zupełnie gospodarczo od zagranicy i rozszerzyć siły obronne. Specjalna uwaga zostanie zwrócona na produkcję metalową, wydobywanie węgla, kojenictwo i t. d. Przy rozwijaniu produkcji rolniczej specjalna uwaga zostanie zwrócona na kulturę techniczną.

Zgon gen. Dowbór Muśnickiego

Wczoraj w Garbowie (z Sandomierskiej) zmarł w wieku lat 74 generał I korpusu, Konstanty Dowbór - Muśnicki.

Jutro o godz. 10 rano odbędzie się pogrzeb na cmentarzu wojskowym na Powązkach.

Rumuński minister spraw zagranicznych przybywa do Warszawy.

Bukareszt, 18 grudnia (Polska Agencja Telegraficzna).

Pisma tutejsze donoszą, że minister spraw zagranicznych Ghica zamierza udać się z wizytą do Warszawy w pierwszej połowie stycznia.

Jack Diamond zamordowany

Albany (pod N. Yorkiem), 18.XII. (Polska Agencja Telegraficzna).

Jack Diamond został zamordowany dziś rano w kilka godzin po uwięzieniu, przez dwóch niewykrytych sprawców. Był to już trzeci zabójca na jego osobę. Diamond miał lat 36.

Albany, 18 grudnia (Polska Agencja Telegraficzna)

Właścicielka hotelu, w którym zamieszkiwał Jack Diamond, przynajmniej zaprosił on do siebie gości, prawdopodobnie by uczcić swe niewinność. Nad ranem, gdy goście się jeszcze nie rozeszli, przybyło dwóch nieznanymi osobami, którzy zmieszali się z gośćmi. Policja aresztowała żonę Diamonda i właścicielkę hotelu

Grudzień
19
SOBOTA

Dziś Darjusza i Nemeza	
Jutro Teofila	
Wschód słońca	7.41
Zachód słońca	3.26
Wschód księżycy	12.40
Zachód księżycy	12.05
Długość dnia	6.44
Ubyło dnia	3.56

Kto ma broń

winien zawczasu prosić o przedłużenie zezwolenia.

Starostwo Grodzkie Łódzkie podaje do wiadomości osób zainteresowanych, że w terminie do dnia 1 lutego 1932 r. winny złożyć podania o przedłużenie ważności zezwoleń na broń i kart łowieckich na rok 1932.

W podaniu należy wyszczególnić posiadaną broń oraz numer zezwolenia z 1931 r., przyczem podanie winno być omaskowane znacznikiem stemplowym za 3 zł.

Podania należy składać zależnie od miejsca zamieszkania. Osoby, zamieszkałe na terenie I, II, III i IV komisariatu p. p., winny złożyć podania do I-ej Ekspozytury Starostwa, ul. Bazarna Nr. 5, zamieszkałe na terenie V, VI, VII, X i XII komisariatu do Ekspozytury II-ej, ul. Montuszkowski Nr. 8 i zamieszkałe na terenie VIII, IX, XI, XIII i XIV komisariatu do Centrali Starostwa, ul. Kilińskie-go Nr. 152.

Starostwo Grodzkie przytem zaznacza, iż niezłożenie podania w wyznaczonym terminie pociągnie za sobą konfiskatę broni, jako nielegalnie przetrzymywanej.

Lustracja fabryk.

Inspektorzy pracy przyjmować będą tylko we wtorki i piątki.

(i) W ostatnim czasie cała niemal działalność inspektoratu pracy w Łodzi skierowana została na walkę z bezrobociem i kontrola przestrzegania czasu pracy w zakładach przemysłowych. W związku z tem inspektorat pracy zmuszony był zreorganizować swe godziny urzędowania i przyjąć dla interesantów.

Jak nam komunikują, obwodowi inspektorzy pracy przyjmować będą obecnie interesantów **tylko we wtorki i piątki** w godzinach od 10 do 13-ej. Okręgowy inspektor przyjmować będzie obecnie codziennie **tylko w godzinach od 10 do 12**. Kancelarje obwodowych inspektorów czynne będą dla interesantów w godzinach od 9-12 i w tych samych godzinach czynna będzie kancelarja okręgową.

Po tych godzinach inspektorat pracy zajęty będzie kontrolą zakładów, to też przyjmowani będą tylko ci interesanci, którzy otrzymają specjalne wezwania.

Ferje sądowe

trwać będą od 23-27 b. m.

W okresie świąt Bożego Narodzenia sądy łódzkie nieczynne będą od dnia 23 do 27 b. m. Tak krótkie ferje sądowe tłumaczą się nawałem spraw, jakie ma do rozpatrzenia zwłaszcza sąd okręgowy.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: A. Dancerowej (Zgierska 57), W. Groszkowskiej (11 Listopada 15), Sukk. S. Gorfeina (Pilsudskiego 54), S. Bartoszewskiego (Piotrkowska 164), Rembielińskiego (Andrzeja 26), A. Szymańskiego (Przedzalmiana 75)

Najwięcej żądana na rynkach światowych

ang. HERBATA LYONS'a

już ze świeżych zbiorów

jest do nabycia w handlach kolonialnych

Święta będą bardzo skąpe.

Mimo zniżonych cen, ruch w sklepach jest minimalny.

Kupcy nie sprowadzają żadnych świątecznych specjalów.

(is) Rok rocznie, w okresie przed świętami Bożego Narodzenia, na komorze celnej w Łodzi panował nierzwykły wprost ruch. Całymi wagonami przybywały wszelkiego rodzaju towary, importowane z zagranicy: sprowadzono ryby, konserwy, orzechy i wszelkiego rodzaju bakalie. Urząd celny pracował w zdwojonym tempie.

W dniu wczorajszym mieliśmy okazję rozmawiania z jednym z wyższych urzędników celnych. To, co nam powiadał, jest niezmiernie interesujące, a zarazem bardzo smutne. Wiadomo, że przyżywamy poważny kryzys. Wiadomo, iż ludzie ograniczają się w swych potrzebach. Tak kolosalny przeskok jednak, jaki nastąpił w ciągu ostatniego roku, wydaje się wręcz nieprawdopodobny.

Jak się okazuje, do Łodzi w roku bieżącym

nie prawie się nie importuje.

Na komorze panuje zupełna cisza i spokój. Najpospolitszy przysmak świąteczny — orzechy, które zawsze sprowadzane były wagonami, w roku bieżącym sprowadza się... woreczkami. Ryby im-

portowane z Węgier i Sowietów, przychodzą w tak nierzaznacznych ilościach, że budzi to poprostu podziw. W porównaniu z rokiem ubiegłym import ryb w okresie przedświątecznym spadł o 60 procent. W znikomych ilościach sprowadza się migdały, rodzynki.

Owoce południowe, winogrona hiszpańskie, mandarynki włoskie i t. d. importowane są w ilościach o 50 — 60 procent mniejszych, aniżeli w roku ubiegłym. A ponieważ już w zeszłym roku powściągliwie sprowadzono owoce na święta, łatwo sobie wyobrazić, jak znikome transporty przybywają obecnie.

Jest to najbardziej miarodajny wskaźnik tego, jakie będą święta w roku bieżącym. Dzisiaj w njejednym domu ledwo wystarcza na skromne utrzymanie. O wyprawieniu świąt nikt nie może marzyć.

Jakie są ceny towarów świątecznych? Odbyliśmy na ten temat rozmowę z przedstawicielami kilku firm. Dane przez nas uzyskane z pewnością zainteresują wszytkich.

Dowiedzieliśmy się oczywiście o

ceny maksymalne, najwyższe. Ale dla nikogo nie jest tajemnicą, że wiele firm, pragnąc się ratować i wysprzedać bodaj część swych zapasów, stosować będzie w ostatnich dniach ceny daleko niższe.

A więc, w pierwszym rzędzie ryby. **Ceny ryb spadły w roku bieżącym do niezwyklego, nienotowanego jeszcze poziomu.** Karpie polskie staniały bardzo znacznie, a równocześnie staniały ryby importowane z Węgier, z powodu spadku waluty węgierskiej. Obecnie kilo karpia kosztuje z. 2.80 do 3 zł. Cena szczupaków utrzymuje się jeszcze na dość wysokim poziomie — po 5 zł. Co się tyczy sandaczów — to wobec tanich cen tych ryb, przybywających w stanie mrożonym z Rosji Sowieckiej, utrzymuje się niska cena po zł. 3.20 za kilo.

Staniały również w kolosalnym stopniu drób. **Kury można kupić po 3 — 4 zł. za sztukę.** Tuczone gęsi sprzedawane są po zł. 1.50 za kilo, kaczki — po zł. 2.20 za kilo, indyki — po 2 zł. za kilo. Ceny bażantów spadły do 5 złotych za sztukę.

Staniały również bardzo zajęce. — Sprzedawane są one po 4 — 5 złotych za sztukę, w zależności od wielkości.

Orzechy są, mimo małego przywozu daleko tańsze, niż w roku ubiegłym. — Orzechy włoskie sprzedawane są po 3 zł. orzechy laskowe po 5 zł., amerykańskie po zł. 5.60.

Marmolady również potaniały i to we wszystkich swych gatunkach. Sprzedawane są od zł. 4 do 5.50 za kilo, w zależności od gatunku.

Migdały natomiast są bardzo drogie. Wpłynęło na to znaczne zmniejszenie przywozu. Grube migdały kosztują 16 zł., duże, ręcznie wybierane — 14 zł., średnie — 12 zł., drobne 8 — zł. Daktyle są również bardzo drogie i niemal nie dostępne dla zwykłego śmiertelnika. Kosztują po 12 — 15 zł.

Tanie są również rodzynki kalifornijskie i sultanki, sprzedawane po 6 zł. i koryntki, sprzedawane po zł. 2.50 — 2.80. Ceny wanilii spadły do 90 groszy za dkg.

I wreszcie owoce spadły znacznie w cenie. Kilo jablek można już otrzymać za 40 gr. Jabłka wyborowe kosztują maksimum zł. 1.20 — 1.50 za kg. Pomarańcze sprzedawane są po zł. 1 — 1.20 za sztukę a mandarynki włoskie po 30 — 60 gr. za sztukę. Winogrona hiszpańskie kosztują po zł. 2.50 — 3 kilo.

Oto ceny towarów, cieszących się największym popytem w okresie przedświątecznym. Są one bardzo niskie. Mimo to w sklepach, jak nas informowano, panuje normalny ruch.

Teatr „COCTAIL”

**Wielka premiera świąteczna
25 Grudnia**

Podatek lokalowy płacić będą nie tylko lokatorzy główni, ale i sublokatorzy

(i) Jak się dowiadujemy, na ostatnim posiedzeniu związku miast polskich, wysunięto bardzo charakterystyczny wniosek w sprawie opodatkowania podatkiem od lokali, nie tylko lokatorów głównych, lecz również ich sublokatorów. W sprawie tej zarząd związku miast, do którego z ramienia Łodzi wchodzi pp. prez. Ziemięcki i wiceprez. Rapalski, wystosował obszerny memoriał do ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa skarbu.

Projekt związku miast polega na tem, że w wypadku, gdy lokator sam zajmuje swe mieszkanie, tylko on jeden obowiązany jest płacić podatek lokalowy. Jeśli jednak odnajmuje on sublokatorom jeden czy więcej pokoi, podatek lokalowy powinien być proporcjonalnie rozdzielony pomiędzy lokatorem a sublokatorem.

Wniosek swój związek miast motywuje tem, iż w razie niewypłacalności lokatora, nie można od niego w żadnym wypadku wyegzekwować należności. Stwierdzone są bowiem fakty, że lokator niemal wszystkie swoje ruchomości wstawia do pokoiów, zajmowanych przez sublokatorów i oświadcza następnie, że nie są one jego własnością. Prośby, jakie na tem tle wynikają narażają magistraty na znaczne koszty, które w następstwie nie są ściągalne.

W związku z tem właśnie, zarząd związku miast domaga się jaknajruchlejszego wydania noweli do ustawy o podatku lokalowym, w której przewidziane będzie równomierne rozłożenie podatku lokalowego na lokatorów głównych i sublokatorów.

Polesiu grozi niebezpieczeństwo.

W domach niema wody. — W jednym z bloków pękła rura wodociągowa.

W domach na Polesiu Konstantynowskiem instalacja wodociągowa i kanalizacja cyjne wykonała i wykonuje nadal warszawska firma Geisler, Okolski i Patschke Sp. Akc.. W ciągu ostatnich 2-tych tygodni robotnicy tej firmy czynni byli przy ostatecznym regulowaniu urządzeń wodociagowych, ścieków w nowej serji domów, która w tych dniach została oddana do użytku nowym lokatorom.

Dowiadujemy się, że od kilku dni prace nad wykończeniem kanalizacji w nowych domach zostały przerwane z powodu strajku, jaki podjęli robotnicy zatrudnieni w liczbie 10 przy robotach na Polesiu Konstantynowskiem.

Na samym więc wstępie nowi lokatorzy są pozbawieni wody. Jakiego niedogodności i przykrości pociąga za sobą ten stan rzeczy dla mieszkańców Polesia, o tem wie chyba każdy. Nie każde-

mu jest jednak wiadome, że w okresie obecnych mrozów przez niewłaśczenie kanalizacji, może ulec zupełnej ruinie całe urządzenie z tak wielkim nakładem kosztów zmontowane na Polesiu. Pierwsze oznaki tej groźby już się ukazały: **w jednym z bloków pękła rura na wysokości trzeciego piętra.**

Tło strajku jest skandaliczne; oto firma wspomniana zalega od całego szeregu tygodni z wyplatami robotniczymi i winna jest poszczególnym robotnikom od 1300 do 400 złotych, przy zarobkach od 90 do 35 złotych tygodniowo.

Skandaliczny strajk na Polesiu musi być zakończony, robotnikom należy wyplacić ich pensje. Domy miejskie nie mogą być narażone na poważny szwank przez karygodne niedbalstwo firmy Geisler, Okolski i Patschke Sp. Akc. w Warszawie. (G)

Przyjechał do Łodzi tylko na 2 dni.

Słynący od 25 lat, jako światowej sławy
TELEPATA - JASNOWIDZ.
Adres: ŁÓDZ,
ul. Traugutta 6, HOTEL SAVOY, pokój 219.

Powie Ci — jak los Twojego życia będzie. Powie imię Twoje i osób interesujących Cię. Powie o osobach zainteresowanych z fotografii. Udzieli Ci — najlepszych rad i wskazówek.

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj w sobotę i w niedzielę o godzinie 4-ej po poł. „Mieszkanie Żółki“... Dziś, jutro i pojutrze wieczorem w dalszym ciągu wstrząsająca sensacja Rehfisha i Herzoga „Sprawa Dreylusa“... W poniedziałek ceny zmniejszone.

TEATR KAMERALNY

Dzisiaj w sobotę premiera przygotowanej przez dyr. K. Borowskiego pełnej świetnego humoru komedii Jerome-Jerome'a „Miss Hobbs“, której zapowiedź wywołała w mieście zrozumiałe zainteresowanie.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

Piotrkowska Nr. 295. Powodu przygotowania repertuaru świątecznego, w nadchodzącą sobotę i niedzielę widowiska zawieszono.

JUTRZEJSZY WYŚPIĘ IRENY PRUSICKIEJ WRAZ Z JEJ ZESPOŁEM

Jutro o godz. 4-ej po poł. odbędą się w Sali Filharmonii zapowiadany występ Ireny Prusickiej wraz z jej zespołem tanecznym. Jak się dowiadujemy, cały ten zespół po występie w Łodzi w najbliższych dniach wystąpi w Warszawskiej Filharmonii z tym samym programem.

PAMIĘTAJ O SWYCH OBOWIĄZKACH!

Zbliżają się już święta. Nie wolno odkładać na ostatnią chwilę wszystkich spraw, które przed świętami muszą być załatwione. Przed wszystkim każdy winien pamiętać, że jeszcze przed świętami należy obebrać inauguracyjny, bardzo wesoły program p. t. „Hallo! Rumba!“ w teatrze „Bomba“ (Kopernika 16) gdyż później może nastąpić zmiana programu.

Splendid.

Bal w Operze.

Bale maskowe mają ustaloną tradycję i opłone. Wszystkim dokładnie wiadomo, że 90 procent małżeństw i takąż ilość rozwodów spowodowane zostały właśnie przez bale maskowe.

W roku bieżącym, pomimo że karnawał jeszcze się nie zaczął, w operze wiedeńskiej odbył się wielki bal maskowy, na którym była słynna artystka filmowa Liana Haid w towarzystwie jednego z popularnych w całej Europie dyplomatów.

REORGANIZACJA „COCTAILU“

Po reorganizacji, jaka w ostatnich dniach została przeprowadzona w sympatycznym teatryku „Coctail“ przy ul. Przejazd Nr. 34 oczekiwanie w najbliższych dniach nielada sensacja. Jak się bowiem dowiadujemy, w pierwszym dniu Bożego Narodzenia, a więc w piątek 25 grudnia teatr „Coctail“ otwiera swe podwoje wspaniałą premierą świąteczną. Należy zaznaczyć, że został zaangażowany świetny zespół artystów scen warszawskich, na którego czele figurują nazwiska artystów, które bezsprzecznie będą w obecnym sezonie teatralnym dla Łodzi rewelacją. Reklamą poziomu najbliższego programu „Coctailu“ może posłużyć fakt, że do kierownictwa teatru wszedł tak wybitny fachowiec, jakim jest dobrze znany publiczności łódzkiej dyr. Cudnowski. Bliższymi szczegółami dotyczącymi omawianej sprawy będziemy mogli podzielić się z czytelnikami już w dniu jutrzejszym.

Artystyczne pulovery

podług najnowszych modeli wiedeńskich Olga KURLANDSKA Kilińskiego 44, m. 24.

Jutro w niedzielę, dn. 20-go b. m. jako w 30-ty dzień zgonu nieodżałowanego

H. p. Hermana Krotoszyńskiego

odbędzie się o godz. 12 w poł. w synagodze przy Domu Starców fund. Konsztatów nabożeństwo żałobne, na które zaprasza krewnych oraz przyjaciół zmarłego Zarząd Łódzkiego Żydów. Towarzystwa Opieki nad Starcami.

Tabela wygranych loterii państwowej - II klasa 2-gi dzień

Table with lottery numbers and prize amounts. Columns include winning numbers and corresponding prize values in various denominations.

ODCZYT W GIMNAZJUM MIEJSKIEM.

W poniedziałek, dnia 21 grudnia b. r. o godzinie 5-ej po poł. w auli gimnazjum im. J. Piłsudskiego (Sienkiewicza Nr. 46), p. prof. Adam Ferens (z Katowic) wygłosi odczyt n. t.: „Turystyka zimowa“.

Szampan - miłość - zdrada

Liana Haid Iwan Petrowicz Georg Alexander „BAL W OPERZE“

Z muzyki.

Koncert Szymona Goldberga.

Talent odtwórczy Szymona Goldberga dojrzał w innych zupełnie warunkach, aniżeli to ma miejsce u t. zw. cudownych dzieci. Skrzypek ten od najmłodszych lat kształcił się pod kierunkiem rozumnych pedagogów, a nad ostatecznym wykształceniem jego umiejętności czuwał nie kto inny, jak słynny profesor berliński, Karol Fiesch.

Co najwięcej zachwycę słuchacza w grze Goldberga, to mianowicie zupełne panowanie nad treścią i formą utworu. W grze jego brak jest jakichkolwiek cech przypadkowości, wszystko bez wyjątku, do najdrobniejszych szczegółów, poddane jest ścisłej a surowej kontroli intelektu. A mimo to, i tu właśnie tkwi tajemnica jego odrębnej sztuki odtwórczej, gra ta nie zatracca na szczerości odczucia, na głębi i trafności interpretacyjnej, na sile przekonującej ekspresji, z jaką przemawia do słuchacza.

Artyście, który na onegdajszym koncercie swym w filharmonii, doznał prawdziwie serdecznego przyjęcia, akompaniował dyr. Ryder, w sposób, zasługujący na najwyższe uznanie.

WIELKI DZIEŃ „KROPLI MLEKA“

Od szeregu lat corocznie Towarzystwo „Kropki Mleka“ odznacza i nagradza najtroskliwiej i najumiętniej wychowane niemowlęta swoich klientów. Towarzystwo pragnie wykazać, że małeństwa wychowywane podług wskazań lekarzy i higienistek, to znaczy regularnie żywność, ważoną, kapane i mierzone, odpowiednio odziane, mieszkające w przewietrzanych izbach, zdrowo i spokojnie rosną, nie przyczyniając kłopotów matce, umożliwiając tym sposobem jej pracę zawodową i domową.

W niedzielę o godz. 1-ej w d. 20 grudnia w siedzibie Philipsa, Piotrkowska 104, odbędą się uroczystości wręczenia matkom 6-ciu książeczek oszczędnościowych i 36 dyplomów za umiejętne wychowywanie niemowlęcia.

Na piękna tę uroczystość wszystkich kochających małe dzieci serdecznie zaprasza Zarząd „Kropki Mleka“.

Dzisiaj - SEANS FILMU ARTYSTYCZNEGO.

Dzisiaj o godzinie 11.30 wieczorem odbędzie się w sali kina „Corso“ (Zielona Nr. 2 przy Piotrkowskiej) seans filmu artystycznego który wzbudził w Łodzi kolosalne zainteresowanie. Program obejmuje znakomity film „Romans“ sentymentalny, pierwszy film dźwiękowy słynnego reżysera sowieckiego Sergieja Eisensteina, twórcy „Linji generalnej i „Października“.

Pozostałe bilety można nabywać w przedsprzedaży dzisiaj przez cały dzień w czytelnicy „Humanita“ (Narutowicza 14, tel. 213-85) a od godziny 7-ej wieczorem w kasie kina „Corso“.

Seans ten zostanie powtórzony tylko raz jeden w niedzielę o godzinie 11.30 rano.

Uosobienie czaru, wdzięku i słodyczy

Janet Gaynor

Charles Farrell

oślnią, porwą i zachwycą wszystkich w przepięknym w filmie miłosnym

„Melodia Szczęścia“

Świąteczny przebój „LUNY“

Nieście pomoc najbiedniejszym!

Wstęp 30 groszy i 50 gr.

Tajemnica wydziału kanalizacyjnego.

Kto i jak kupował grunta. — Pałac dla dwóch inżynierów. — Zaliczki i pożyczki. — Badanie gospodarki trwa.

Dlaczego magistrat nie wiedział o tych dziwnych sprawach.

(s) Jak już donosiliśmy w dniu wczorajszym, sprawa pewnych wykroczeń w wydziale kanalizacyjnym magistratu została z rozporządzenia prezydenta Ziemięckiego przekazana dla dokładnego zbadania miejskiemu urzędowi kontroli, który przeprowadza bardzo doładne badania rachunkowości i gospodarki finansowej wydziału.

W toku tych badań ujawniono szereg niewłaściwości, które przypisać należy przede wszystkim tej okoliczności, którą w dniu wczorajszym specjalnie podkreśliliśmy, mianowicie **brakowi należytej kontroli.**

I tak zwrócono w pierwszym rzędzie uwagę na cyfry, zawarte w bilansie wydziału kanalizacyjnego za rok 1930.

W załączniku do tego bilansu, omawiającego zakup gruntów na potrzeby wydziału kanalizacji widnieje suma około **200.000 złotych na zakup ziemi**

w Retkini i Rokiciu. Za sumę tę zakupiono około 100 hektarów w cenie od 1500 do 5000 złotych za hektar.

W magistracie powołana została w swoim czasie specjalna komisja do zakupu gruntów. Komisja ta, składająca się z fachowców, miała za zadanie każdorazowo kupować grunta na potrzeby miasta. Tymczasem okazuje się, że naczelnik wydziału kanalizacji, inż. Skrzywan, pragnąc kupować grunta, nie zwracał się do specjalnej komisji, lecz polecał czynić to p. Filipowiczowi, który w wydziale kanalizacji jest... **inspektorem sieci i połączeń domowych.**

Podobnie i ostatniego zakupu dokonał na własną rękę p. Filipowicz, co z jednej strony było pogwałceniem przepisów, nakazujących zajmowanie się temi sprawami specjalnej komisji, a z drugiej — stwarzało poważne wątpliwości, czy suma, wydatkowana na kupno była wydana racjonalnie. P. Filipowicz bowiem nie zna się zupełnie na gruntach, nie zna cen rynkowych, i, chociażby działał w najlepszej wierze, może narazić miasto na poważne straty.

Następnie stwierdzona została druga rzecz. W preliminarzu budżetowym wydziału kanalizacji na rok 1930 uchwalono na budowę ubikacji, potrzebnych dla wydziału sumę 5000 złotych. Tymczasem, jak wynika z załącznika do bilansu za ten rok, nr. 5, który nosi tytuł „Wykaz budynków i oparkowań”, w połowie szóstej, wybudowano istotnie ubikację, murowaną oficynę 1-piętrową i **wydatkował na ten cel... 321.978 zł. 8 gr.**

W jaki sposób suma 5000 zł. mogła przeskoczyć do tak olbrzymiej kwoty 321.978 złotych? Takiego przekroczenia budżetu nigdzie jeszcze nie zanotowano. Zresztą, wiadomą jest rzeczą, że wszelkie przekroczenia budżetowe muszą być zatwierdzone przez magistrat i radę miejską.

Okazuje się, że za te pieniądze wybudowano nieprzewidziany w budżecie dom na **mieszkania prywatne dla inż. Stulkowskiego i inż. Frankowskiego**

w wydziale kanalizacji. Wydatkowano sumę w okresie najgorszym dla miasta. W roku 1930 magistrat nie miał pieniędzy na budowę kanalizacji. Trzeba było nadto dać zatrudnienie bezrobotnym i na ten cel również pieniędzy nie było.

Delegacja magistratu co pewien czas jeździła do Warszawy z prośbą o pożyczkę i zabiegała w urzędzie wojewódzkim w Łodzi i w ministerstwie spraw wewnętrznych o subwencje na zatrudnienie bezrobotnych. I w tak ciężkim okresie, gdy budżet przewidywał wydatek 5 tysięcy złotych, **wydatkował ponad 321 tysięcy na mieszkania prywatne dwóch inżynierów!**

Jak luksusowe były te mieszkania, stwierdzono na podstawie innych cyfr w tym samym załączniku. Mianowicie w tym roku wydział wybudował jeszcze na co miał specjalne fundusze, 3 domy parterowe w Lublinku za sumę 112.840 złotych oraz dom murowany, 1-piętrowy ze studnią przy ulicy

Wierzbowej 56 za sumę 114.247 złotych. Jakżeż nieproporcjonalną wobec tych kwot jest suma ponad 321 tysięcy, zużyta na budowę małej oficyny 1-piętrowej, w której mieszczą się dwa mieszkania prywatne.

Następna z kolei pozycja, ilustrująca gospodarkę wydziału jest załącznik do bilansu, nr. 14. Nosi on nazwę:

„Zaliczki do wyliczenia”.

Na pierwszym miejscu figuruje nazwisko inż. Stulkowskiego, który pobrał kwotę zł. 2.500 a na drugim nazwisko inż. Rymczy, który pobrał 1.300 złotych.

W tym samym załączniku, na drugim arkuszu, figuruje następna pozycja, nosząca nazwę

„Pożyczki na pobory”.

Na pierwszym miejscu figuruje nazwisko inż. Skrzywana, który pożyczył sobie 1500 złotych, a na drugim — nazwisko inż. Stulkowskiego, który pożyczył sobie... 5000 złotych.

Pożyczka dla inż. Skrzywana jest bezsporna. Każdy z urzędników ma prawo otrzymać pożyczkę w wysokości 1-miesięcznej swej pensji. Ale tak wysokiej pożyczki, jaką sam wziął dla siebie

inż. Stulkowski magistrat jeszcze nigdy nikomu nie udzielił. Jak się okazało, po życzkę tę kazał sobie wypłacić sam inż. Stulkowski,

bez niczyjego zezwolenia.

Co najważniejsze, pożyczka ta pobrana była w roku 1930. Bilans za rok 1930 sporządzony był dopiero w grudniu 1931 roku, jeśli więc w nim te kwoty figurowały, znaczy to, że przez okres przeszło roczny, inż. Stulkowski pożyczki tej nie zwracał i nikt o nią się nie upominał.

Gdy na posiedzeniu komitetu budowy kanalizacji sprawa powyższa wyszła na jaw, dr. Wieliński zainterpelował prez. Ziemięckiego, jako przewodniczącego komitetu oraz inż. Skrzywaną, na jakiej podstawie urzędnik mógł otrzymać pożyczkę w tak znacznej wysokości i na tak długi termin.

W odpowiedzi inż. Skrzywan oświadczył, że **p. Stulkowski całkowicie pożyczkę już zwrócił.**

Na to dr. Wieliński zapytał, dlaczego wobec tego suma ta znajduje się w bilansie i zażądał okazania komitetowi dowodów, że pożyczka jest spłacona.

Dowody zostały przyniesione na salę. Okazało się, że inż. Stulkowski, w chwili gdy odbywało się posiedzenie, w nien był z tytułu zaliczek 300 złotych, a z pożyczki swej jeszcze 4.500 złotych. Jak wynikało z dat, uwidoczniionych na dowodach kasowych, inż. Stulkowski zaczął spłacać swe zobowiązania dopiero wówczas, gdy rozpoczęto dochodzenie przeciwko inż. Rymczy i gdy obawiano się ogólnej lustracji w wydziale.

Co orzeknie miejski urząd kontroli, na czele którego stoi dr. Grabowski, trudno w tej chwili przewidzieć. Faktem jest wszakże, że wszystkie te sprawy, wykryte zupełnie przypadkowo, starannie były w wydziale tuszowane. Dowodem tego jest ta okoliczność, że gdy odbywało się posiedzenie komitetu budowy kanalizacji, który jest obowiązany wiedzieć o wszystkim, co się dzieje w wydziale, kierownictwo wydziału nie przygotowało żadnego sprawozdania, wyjaśniającego przekroczenie inż. Rymczy, choć już wówczas ta sprawa była załatwiona i postanowiono inż. Rymczy zwolnić z zajmowanego stanowiska, z wypłaceniem mu olbrzymiego odszkodowania.

PIERNIKI, MARCEPANY PIĘKNE PODARKI

Własne oddziały w Warszawie:

Marszałkowska 4, Ossolińskich 1, Leszno 24.

Na Święta Bożego Narodzenia poleca w największym wyborze w Polsce Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 96

JEDYNE ŹRÓDŁO OZDÓB CHOINKOWYCH

Centrala: Warszawa, Marszałkowska róg Złotej,

Oddziały własne: Łódź, Katowice, Król. Huta, Poznań, Wilno, Lublin, Bydgoszcz, Równe, Łuck.

Łódź przyłączona do... Poznania?

Pracownicy umysłowi protestują przeciwko tej dziwnej koncepcji centrali Z.U.P.U.

Ubezpieczeni czekają tygodniami na załatwienie sprawy.

(i) Przed kilku tygodniami rozeszła się w Łodzi niepokojąca pogłoska, iż w związku z reorganizacją zakładu ubezpieczeń pracowników umysłowych, Łódź ma być wyłączona z centrali warszawskiej i przyłączona do centrali poznańskiej. Wywołało to oczywiście kolosalne zaniepokojenie wśród ogółu pracowników umysłowych. Od dłuższego już bowiem czasu organizacje pracownicze w Łodzi zabiegały o utworzenie na terenie naszego miasta

samodzielnej ekspozytury Z.U.P.U.

Chodziło bowiem o to, iż przez przyłączenie naszego miasta do Warszawy, wszystkie sprawy, dotyczące pracowników łódzkich, załatwiane byłyby w żółwim tempie. Od czasu gdy pracownik umysłowy, który stracił pracę, wnoszył podanie o przyznanie mu zasiłku, do czasu wypłaty tego zasiłku, upływało zazwyczaj 4 — 6 tygodni, tak długo bowiem trwało korespondencyjne załatwianie jego sprawy.

W podaniach swych związki pracownicze podkreślały niejednokrotnie, że okręg łódzki liczy tak wielką ilość pracowników umysłowych, iż usprawiedliwia to zupełnie konieczność utworzenia w Łodzi samodzielnej ekspozytury oddziału. A tymczasem, wbrew tym intencjom, nagle dowiadujemy się, że miast samodzielny oddział

Łódź będzie przyłączona do Poznania, co stworzy jeszcze większe trudności korespondencyjne i utrudni jeszcze bardziej porozumiewanie się pracowników ze swym biurem ubezpieczeń.

W dniu wczorajszym wszystkie organizacje pracowników umysłowych, zrzeszone w międzyzwiązkowej komisji, i radzie okręgowej centralnej organizacji P. U. wystosowały do ministerstwa pracy i opieki społecznej obszerny memoriał.

W memoriale tym wskazano, że zamierzone przyłączenie okręgu łódzkiego częściowo do Poznania, a częściowo do Królewskiej Huty

nie jest nijczem usprawiedliwione i nie da absolutnie żadnych pozytywnych rezultatów. Przeciwnie spodziewać się należy jeszcze większych trudności w kontroli i wypłaceniu zasiłków.

Wobec powyższego rada okręgowa centralnej organizacji związków pracowników umysłowych w Łodzi ponawia raz jeszcze żądanie utworzenia na terenie Łodzi samodzielnej ekspozytury zakładu warszawskiego, dla całego okręgu łódzkiego. Wśród szeregu argumentów, wysuniętych przez radę, na uwagę zasługują przytoczone przez nich cyfry. — Mianowicie, na terenie okręgu łódzkiego znajduje się

przeszło 6000 zakładów pracy, zatrudniających 45.000 ubezpieczonych pracowników umysłowych.

Jest to liczba daleko większa od tej, którą mogą się wykazać autonomiczne oddziały w Poznaniu i Królewskiej Hucie.

Następnie rada okręgowa wskazuje, iż scentralizowanie szeregu spraw w Warszawie, jak to ma dotychczas miejsce, między innemi egzekucji należności, naraziło zakład na poważne straty materialne, wynikłe z powodu zlikwidowania szeregu zakładów pracy i niemożności wyegzekwowania od nich należnych kwot. Rada okręgowa jest zdania, że zapobiec temu może tylko przekazanie spraw egzekucji przyszłej ekspozyturze, która będzie mogła, działając na miejscu, szybko i sprawnie egzekwować należności.

W końcu rada okręgowa wskazuje, że załatwianie przez ekspozyturę rozszczeń o zasiłki z powodu braku pracy, umożliwi szybkie wypłacanie zasiłków i usunie jeden z najważniejszych powodów niezadowolenia wśród pracowników umysłowych.

Niezależnie od tego memoriału, bezpośrednio po świętach Bożego Narodzenia uda się do Warszawy delegacja związków pracowniczych i osobiście będzie interwenjowała w tej sprawie w ministerstwie pracy i opieki społecznej.

Elektryczne Grzebienie Ondulacyjne
z baterijką i żarówką kontrolną do pielęgnacji i ondulacji włosów wysyłamy

Ozdobny prezent!
Cena zł. 13. — W razie nieskuteczności zwrot pieniędzy.

R. J. SCHULZ,
Poznań, Rybaki 7.

Taryfa za gaz będzie obniżona.

W celu umożliwienia korzystania z gazu w domach z wyłącznie gazowymi kuchniami oraz dla uprzywilejowania wogóle konsumentom korzystania z gazu do celów domowych w szerszym zakresie — magistrat postanowił, na wniosek rady nadzorczej gazowni, z dniem 1 stycznia 1932 roku zmienić taryfę gazu dla użytku domowego w następujący sposób:

Obecnie obowiązująca taryfa pozostaje nadal w mocy dla tych konsumentów, u których miesięczne zużycie gazu nie przekracza 120 metrów sześciennych. Przy konsumpcji zaś miesięcznej ponad 120 metrów sześciennych taryfa ta ulega obniżeniu w następujący sposób:

- przy konsumpcji miesięcznej do 150 m sześć. — 32 gr za 1 metr sześć.,
- przy konsumpcji miesięcznej do 500 m sześć. — 29 gr. za 1 metr sześć.,
- przy konsumpcji miesięcznej do 700 m sześć. — 26 gr. za 1 metr sześć.,
- przy konsumpcji miesięcznej do 1000 m sześć. — 23 gr. za 1 metr sześć.,
- przy konsumpcji miesięcznej ponad 1000 m sześć. — 20 gr. za 1 m. sześć.

Uchwała powyższa podlega zatwierdzeniu rady miejskiej.

Pabjanice.

TOR MOTOCYKLOWY.

Na boisku tow. sport. Kruschender w Pabjanicach wykańcza się wielki tor żużlowy dla biegów motocyklowych. Tor jest szeroki na 8 m., długi zaś 400 m., wobec 360 metrów podobnego toru, jaki znajduje się w Helenowie. Będzie to więc najdłuższy i najwygodniejszy tor motocyklowy na terenie województwa łódzkiego.

Onegdaj bawił w Pabjanicach kapitan sekcji motocyklowej tow. Union z Łodzi p. Zwiadzowski, który orzekł, że tor budowany jest prawidłowo i nadaje się do tak poważnych rozgrywek, jak zawody o mistrzostwo okręgu łódzkiego.

Tow. sport. Kruschender zainteresował się tym tow. Mieski Komitet W. F. i P. W., który ma wyjednać dla toru większą pomoc w postaci dostarczenia odpowiedniej liczby robotników z grupy bezrobotnych.

POŁĄCZENIE DWU TOWARZYSTW.

Przez zarządy zainteresowanych towarzystw podpisana została deklaracja, której mocą połączone zostały dwa towarzystwa pabjanickie, mianowicie tow. śpiewacze im. Marszałka Piłsudskiego i Związek Strzelecki.

Chór im. Marszałka Piłsudskiego przekazuje związkowi cały swój majątek i przyjmuje nazwę: Chór Związku Strzeleckiego w Pabjanicach.

Kierownikiem chóru został p. Kazimierz Freisler.

ZAWODY SZACHOWE.

Istniejące w Pabjanicach kluby szachowe, a grupujące się w lokalu tow. śpiewaczego im. Stanisława Moniuszki, postanowiły zorganizować zawody szachowe o mistrzostwo m. Pabjanic na rok 1931. Protektorem nad zawodami objął prezydent miasta p. inż. Aleksander Orłowski.

Zarząd łódzkiego okręgu szachowego udzielił swego zezwolenia na zorganizowanie zawodów.

Zapisy uczestników zawodów przyjmuje komitet wykonawczy w lokalu tow. śpiewaczego im. Moniuszki ulica Żeromskiego 16 w Pabjanicach.

Do zawodów stanąć mogą jedynie pabjaniczanie, urodzeni w Pabjanicach lub stale w naszym mieście przebywający.

CHOINKA STRZELECKA.

W czasie świąt Bożego Narodzenia zarząd związku strzeleckiego organizuje choinkę dla dzieci członków i sympatyków Strzelca w Pabjanicach. Na uroczystość choinki złożą się liczne ciekawe imprezy oraz rozdanie gwiazdki.

Po choince odbędzie się opłatek dla członków Strzelca oraz członków Towarzystwa Przyjaciół Związku Strzeleckiego.

Zaprzyjaźnili się w więzieniu

— po to, by oszukiwać się wzajemnie... na wolności.

(as) Hersz Abramowicz i Ignacy Karwiński zawarli przyjaźń w celi więziennej. Karwiński był nowicjuszem; siedział w roku 1929 w więzieniu po raz pierwszy, skazany za pobicie. Abramowicz był starym wygą; gdy spotkał się z Karwińskim, był już po raz drugi izolowany od bliźnich.

Ludzie skłonni do bitki, a zwłaszcza tacy, co za bitkę dostają się aż do więzienia, są skłonni również i do wypitki. Ponadto tacy bijący i pijący panowie są zwykle dość łatwowierni. Są równie skory do zaciskania pięści, by nia kogoś łupnąć, jak do otwierania ramion, by w nich kogoś zawrzeć w braterskim, podlanym alkoholem uścisku.

Takim człowiekiem był właśnie Karwiński. A Abramowicz? Abramowicz jak to bywa z ludźmi, którzy za wiele mają do czynienia z więzieniem: zawsze miał na oku jakieś nieczyste interesy.

W więzieniu przyjaciele mówili przede wszystkim o interesach. Karwowski otworzył przed Abramowiczem głębi swego serca i przyznał się, że kieszeń jego jest pusta najzupełniej. Abramowicz przyrzekł pożyczyc swemu towarzysowi niedoli 700 złotych.

Nadeszła upragniona chwila, w której — jak mówią poeci — otwarły się dla obu wrota więzienia. Kara się skończyła. Karwowski, pomny przyrzeczenia Abramowicza, zwrócił się do przyjaciela

po 700 złotych. Abramowicz, pomny również swego przyrzeczenia, nie cofnął się. Dał 700 złotych i zażądał weksli.

Nic nie jest tak krótkie, jak termin płacenia wekslu. Przyszedł czas, że Karwowski musiał wykupić owe weksle. Było to w dniu 29 listopada. Karwowski weksle wykupił.

Tutaj zaczyna się przejawiać przepięczna żyłka Abramowicza. Spotkali się w Kuluszkach, gdyż obaj stamtąd rząd swój wywodzą. Karwowski był rad, że spotkał swego przyjaciela i dobroczyńcę, i z miejsca — jako że to leżało w jego charakterze zaprosił Abramowicza na wódkę.

Wypili uczciwie. Karwowski wypił tak wiele, że nie zawahał się ani na sekundę, gdy mu Abramowicz zaproponował, by lepiej dał mu na przechowanie weksle świeżo wykupione, a jeszcze nie podarte. Karwowski, człowiek o szerokiej naturze, dał weksle przyjacielowi z Szarego Domu.

Ale przyjaciel był człowiekiem fałszywym i złym. Nie chciał zwrócić weksli oddanych mu na przechowanie. Mało tego: był już w drodze do rejenta, gdy go aresztowano za przywłaszczenie. Wczoraj sprawa Abramowicza znalazła się na wokandzie sądu okręgowego.

Abramowicz po raz trzeci powędruje do więzienia. (G).

Podpis sparalizowanego ojca.

Dramat na tle niesnasek w rodzinie Lewych

(as) Niecodzienna i sięgająca w głąb duszy ludzkiej sprawę rozpatrywał w dniu wczorajszym, w ciągu całodziennej rozprawy pod przewodnictwem sędziego Łozińskiego sąd okręgowy.

Akt oskarżenia zarzucą podsądnym dokonanie oszustwa. Ale oszustwa bywa ją różne, różne, przede wszystkim, pod względem motywów. Motywy przestępstwa — to dziedzina, której kodeks karny „nie lubi”. Prawodawca jest twardy i nieubłagany: nie wnika w tło i warunki, w których dokonane zostało przestępstwo; wnika tylko w sam czyn zbrodniczy i ten czyn karze.

Między rodzeństwem Lewy panowały od młodszego czasu niesnaski. Brat Józef i siostra Anna byli w jednym obowin, zamężna siostra Stawińska i jej mąż stali po drugiej stronie drutów kolczastych. Niesnaski były tembardziej przykre, że terenem ich był jeden i ten sam dom — własność nieżyjącego już dziś Tomasza Lewego — ojca.

Doszło wreszcie do tego, że Lewowie postanowili w imieniu ojca pociągnąć Stawińskiego do odpowiedzialności sądowej.

ZDROWE BIAŁE ZĘBY.

Zęby w życiu odgrywają bardzo ważną rolę. Musimy więc dbać o utrzymanie ich jak najdłużej w należyłym stanie i nie pozwolić im psuć się. Poza tym idzie o to, aby zęby były zawsze białe. Szczególniej dziś kiedy wiele Pań pali, i wskutek tego zęby żółkną i czernieją, a nie tak nie szpeci ładnej twarzy, jak brzydkie, żółte zęby. Nawet nieładna iwarzyczka, ma specjalny wdzięk i urok, jeżeli przy uśmiechu widać śnieżnej białości zęby.

Opierając się na swoim długoletnim doświadczeniu, podam niżej kilka wypróbowanych środków do należytego utrzymania zębów, zapobiegnięcia ich psuciu się i usunięcia nieprzyjemnego zapachu. Na noc i rano myć zęby letnią wodą z dodatkiem 20 — 30 kropeł ELIXIRU ANIDOL na 1/2 — 3/4 szklanki wody. Na szczytówkę należy PASTY PHILODONT. Tak konserwowane zęby zawsze będą czyste, białe i zdrowe.

Jeżeli idzie specjalnie o wybielenie zębów, to lepszego środka nad PROSZEK ALBOL nie ma. Polecam go szczególnie dla pałaczy gdyż rozpuszcza on kamień i nadaje zębom olśniewającą białość. Nawet bardzo zaniebane zęby, już po paru dniach stosowania ALBOLU, będą olśniewająco białe.

A więc jeszcze raz zaznaczam: Używając PHILODONT, ALBOL i ANIDOL, będziemy zawsze olśniewać w uśmiechu swoimi białymi zębami. Środki te są tanie, tak że każdy na ten wydatek może sobie pozwolić.

Nabyć je można w pierwszorzędnych drogeriach, perfumeriach i skł. apt. Skład główny: Perfumeria „PERF. CTION” Warszawa, Marszałkowska 109.

Nieszczęście jednak chciało, że w dzień Sylwestrowy roku 1929 Tomasz Lewy doznał ataku paraliżu. Do chwili skonu, który nastąpił dopiero w sierpniu 1931 roku, ojciec poważniego rodzeństwa nie odzyskał ani mowy, ani zdolności wykonywania bardziej skomplikowanych ruchów. Również władze umysłowe chorego były przez cały czas przytępione tak dalece, że na podstawie zeznań świadków — lekarzy nie mogło być mowy o tem, by Lewy zdolny był do złożenia swego podpisu.

W kwietniu roku 1930, a więc w czasie, gdy Lewy żył jeszcze, lecz był bezwładny, otrzymał Stawiński zawiadomienie z sądu, że ma się stawić jako pozwany na sprawę, wytoczoną mu przez chorego. Stawiński zakwestjonował podpis swego teścia. Podpis uznany został za sfalszowany. Rodzeństwo Lewy i Pikała sekretarz stowarzyszenia właścicieli nieruchomości w Chojnach, który również położył pod jednym z dokumentów podpis — jakoby na zasadzie listu zezwalającego na to od Lewego, pociągnięci zostali do odpowiedzialności karnej za fałszerstwo.

Anna Lewy stwierdza na przewodzie sądowym, że nie jest winna fałszerstwa; pióro trzymał w ręku ojciec, ona zaś — córka, wiodła tylko półmartwą ręką paraliżowaną. Józef Lewy nie przyznaje się wogóle do winy.

Rodzeństwo Lewy dokonało tedy pewnego rodzaju oszustwa: położyli podpis za kogoś, kto już sam podpisać się nie był w stanie. Lecz człowiek ten żył jeszcze, był może trupem pod względem fizycznym, lecz wobec prawa żył do ostatniego refleksu swych niepobudliwych już nerwów.

W całodziennej rozprawie sąd starał się wnikać w jądro sprawy: **sfalszowali, czy nie sfalszowali?** Ale gdyby na wet sfalszowali, to czy to fałszerstwo nie jest zupełnie inne, niż wszystkie przestępstwa tego rodzaju?...

Notariusz, wobec którego chciał chorego Lewy uczynić testament, uznał go za niezdolnego do tego aktu prawnego. Dzieci, działające przeciwko swej siostrze i przeciwko szwagrowi, czyły i wiedziały tylko jedno: **ojciec nie może się podpisać, a ten podpis jest konieczny.** I położyły podpis za ojca.

Józef Lewy skazany został na 2 miesiące aresztu, Anna Lewy na miesiąc aresztu z zawieszaniem wykonania kary, zaś Pikała uniewinniony.

Kelnerzy nie chcą nosić liberji i mundurów.

(i) Onegdaj w Warszawie odbył się zjazd ogólnopolski związku zawodowego pracowników przemysłu gastronomiczno-hotelarskiego. W zjeździe wzięli udział delegaci Warszawy, Łodzi, Krakowa, Lwowa, Bydgoszczy, Katowic, Wilna, i t. d.

Na zjeździe w pierwszym rzędzie omówiono sprawę t. zw. liberji, które są ostatnio coraz częściej zaprowadzane w restauracjach i hotelach. Zjazd wypowiedział się kategorycznie przeciwko wszelkim liberjom, jako obraźliwym godności człowieka. Zarówno kelnerzy, jak i pracownicy hotelowi powinni nosić ciemne lub wieczorowe ubrania, lecz pod żadnym pozorem nie należy im zmuszać do noszenia liberji.

Następnie zjazd uchwalił wysłać memorandum do ministerstwa pracy w sprawie łamania 46-godzinnego dnia pracy w przemyśle gastronomiczno-hotelarym.

Tomaszów - Mazowiecki

NOWA SPÓŁKA SAMOCHODOWA.

Właściciele autobusów, kursujących na linii Łódź — Tomaszów, utworzyli spółkę akcyjną pod firmą „Samochód”, wypuszczając akcje po 1000 złotych każda. Prezesem spółki został r. Wilmański a sekretarzem p. Ulman. Autobusy kursować będą obecnie regularnie i odchodzić będą punktualnie co godzina z krańcowych dworców. Zostały również uruchomione dwa autobusy pośpieszne, które dwa razy dziennie przebiegają bezpośrednio trasę Tomaszów — Łódź w godzinę i 20 minut.

AMERYKAŃSKIE PACZKI DLA DZIECI.

Komitet okręgowy koła młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża przesłał tutejszemu oddziałowi Polskiego Czerwonego Krzyża 24 paczek darów młodzieży amerykańskiej, celem podziału wśród najbardziej potrzebujących dzieci. W związku z tem w niedzielę o godzinie 11 rano odbędzie się w magistracie posiedzenie specjalnej komisji, która opracuje podział przesłanych upominków.

WYMIARY PODATKU OBROTOWEGO.

W najbliższych dniach tutejsza ekspozytura urzędu skarbowego przystępuje do wymiaru podatku obrotowego. Spodziewane jest, że w związku z pogorszeniem się sytuacji we wszystkich dziedzinach, tegoroczny wymiar tego podatku będzie znacznie mniejszy.

POMOC NAJBIEDNIEJSZYM.

Biurowy Komitetu dla spraw bezrobotnych rozpoczyna od poniedziałku od godziny 4-ej popołudniu rozdawanie bonów. Od 24 b. m. przez okres świąteczny kuchnie będą zamknięte, natomiast będą wydawane zwiększone porcje chleba.

SLUCHOWISKO W MAGISTRACIE.

W dniu 24 b. m. komitet urzędu dla dzieci najbardziej potrzebujących sluchowisko w magistracie. W czasie tego sluchowiska rozdawane będą toreбки ze słodyczami. Paczki te będą dzieciom rozdawane na beny, które otrzymają od kierowników szkół.

Zgierz.

ZGIERZ BĘDZIE WYLĄCZONY Z POWIATU.

Ostatni spis ludności w naszym mieście przeszedł bardzo pomyślnie. Przez 2 dni, t. j. 9-go i 10-go grudnia cała praca została ukonczona. Obecnie cały aparat urzędniczy zajęty jest sprawdzaniem i obliczaniem wyników spisu. Szczegółowe wiadomości ogłoszone będą przez główny urząd statystyczny dopiero w styczniu 1932 roku.

Z miarodajnych źródeł dowiadujemy się, że według przewidywanych obliczeń, Zgierz posiada 28 000 mieszkańców, skutkiem czego należy się spodziewać, że Zgierz zostanie miastem wyłączone z powiatu, co dla miasta ma kolosalne znaczenie.

DOŻYWIANIE DZIECI SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

Sekcja dożywiania dzieci przy komitecie niesienia pomocy najbardziej potrzebującym, prowadzi swą działalność od 3-go listopada r. b. Ogółem dotąd dożywa się 695 dzieci. Sekcja rozdaje także zakupioną dotychczasowo 115 dzieci dożywianiu, które w najbliższych dniach rozpocznie pobierać posiłek.

Sytuacja finansów amerykańskich.

Poprawa sytuacji monetarnej w Stanach Zjednoczonych jest faktem bezspornym. Cyfry biluletynu statystycznego opublikowanego przez B.M. Andersona, ekonomisty Chase National Bank, pozwalają ocenić solidność obecnej sytuacji finansowej kraju; fluktuację portfeli Federal Reserve Bank, pokrycia gwarantującego obieg biletów bankowych oraz „free gold”, przeznaczonego na obronę dolara dają miarę niebezpieczeństwa, jakie groziło systemowi pieniężnemu Stanów Zjednoczonych, ale różnicę okazują całą celowość i skuteczność akcji władz finansowych, dzięki której zdołano wszystkie trudności szczęśliwie przezwyciężyć i przywrócić gospodarstwu pieniężnemu zachwianą chwilowo równowagę.

Począwszy od sierpnia dolar zaczął ujawniać niepokojące oznaki słabnięcia. W następstwie ciężkiej depresji ekonomicznej, sytuacja finansowa kraju zaczęła kształtować się niepomyślnie. W ciągu ostatnich 12 miesięcy na ogólną liczbę 22.000 z górą 2 tysiące instytucji bankowych musiało zawiesić wypłaty.

Trudności tych banków miały za przyczynę niezmiernie niski stan płynności aktywów; do tego stopnia niski, że w dniu 31 sierpnia 1931 roku ilość rozporządzanego przez nie materiału, która mogła uzyskać redyskonto w Federal Reserve Bank nie przekraczała 7,8 proc. całkowitego ich stanu posiadania. Ten niezwykły stopień zamrożenia był konsekwentny, niezmiernie hazardowne polityki kredytowej, jaką uprawiały w ciągu lat całych amerykańskie instytucje kredytowe, ale podłożem, na którym mogły się ujawnić w całej wyrazistości tej polityki następstwa, była wzmagająca się wciąż depresja ekonomiczna. Cóż by w tym składano się na ów „zamrożony” materiał bankowy? Obligacje zdeprecjowane, papiery wartościowe, których kurs spadł poniżej sum wyznaczonych, akcje przedsiębiorstw, znajdujących się w upadku, hipoteki na nieruchomościach, które utraciły znaczną część swej wartości, krótko mówiąc, walory, odbijające na swej cenie oddziaływanie kryzysu ekonomicznego. Oczywiście nie wszystkie banki znalazły się w tak katastrofalnej sytuacji. Ale lwią część amerykańskich instytucji kredytowych, zmagających się z trudnościami, wynikającymi z nie normalnego stosunku środków płynnych do wielkości depozytów.

Na tle takiej sytuacji bankowej zaczęły się mnożyć bankructwa mniej odpornych instytucji kredytowych. Wśród depozytarjuszy bankowych zaczęła odczuwać się dążność do wycofywania wkładów. Dążność ta spotęgowała się i rozprzestrzeniła na zagranicznych wierzycieli banków amerykańskich, kiedy ujawnił się fakt unieruchomienia kapitałów, pożyczonych na krótki termin Niem

Obniżenie cen

Przędzy ze sztucznego jedwabiu.

Odbyła się w gmachu ministerstwa przemysłu i handlu w Warszawie konferencja w sprawie cen przędzy ze sztucznego jedwabiu dla produkowania wyrobów na eksport.

Jak wiadomo, przedza sztucznego jedwabiu, korzystająca z nadmiernej, a nawet powiedzieć można, anormalnie wysokej ochrony celnej, jest u nas bardzo droga, co nie tylko hamuje rozwój przemysłu wewnętrznego, ale także uniemożliwia eksport tkanin sztuczno-jedwabianych. Dla Łodzi, w której dużo jest fabryk, przerabiających przedzę sztucznego jedwabiu, zagadnienie ceny tej przędzy jest bardzo ważne. W interesie naszych konsumentów krajowych oraz w interesie naszego eksportu leży obniżenie tych cen. Dlatego z uznaniem należy powitać fakt, że podjęto konferencję, która zajmie się, jeżeli już nie całością tego problemu gospodarczego, to przynajmniej sprawą wzmocnienia naszej siły eksportowej na terenie tkanin sztuczno-jedwabianych.

com, a nade wszystko — zawieszenie wymiennalności waluty angielskiej na złoto. Nastąpiło masowe wycofywanie kapitałów zagranicznych, ulokowanych na rynku now-yorskim. W umyślnie zaczęło kształtować się przekonanie, że Stany Zjednoczone będą również zmuszone odstąpić od zasady parytetu złota. I jakkolwiek rezerwy złote Federal Reserve Bank — 5 miliardów dolarów w końcu sierpnia — były wystarczające, by rozwiać niepokój w tym względzie, obawiano się, że rezerwy te okażą się niedostateczne, wobec konieczności przyjscia z pomocą kredytową bankom zmagającym się z coraz większymi trudnościami, w miarę, jak zaostrzały się kryzys zaufania.

Zagadnienie, w którego obliczu znalazła się amerykańska instytucja emisyjna, nie było łatwe. Pomoc bankom, w odpowiadających im potrzebom rozmiarach, mogłaby w konsekwencji doprowadzić do konieczności zawieszenia wymiennalności waluty na złoto, podczas gdy dążność do utrzymania parytetu złota musiałaby z natury rzeczy ograniczyć pomoc dla zagrożonych banków. Na szczęście dylemat powyższy nie wystąpił w takiej jaskrawości by narażał na szwank całość gospodarstwa pieniężnego: W końcu października kurs dolara jeszcze nie dosięgał parytetu ale już przestało opłacać się przenoszenie złota z New-Yorku do Paryża. Zataśmowanie odpływu złota, przyczyniło się do przywrócenia zaufania i położyło kres przesadnym obawom co do solidności waluty amer. Dalsze tygodnie przynosiły coraz znaczącą poprawę sytuacji.

50 proc. cła w Anglii przy imporcie tkanin bawełnianych.

W dniu wczorajszym wieczorem otrzymaliśmy z Londynu telegraficzną wiadomość, zaczerpniętą w angielskim urzędzie handlowym o zaprowadzeniu z dniem dzisiejszym przez Anglię 50-procentowego ad valorem cła przy imporcie tkanin bawełnianych. Dla łódzkich eksporterów nieoczekiwana ta wiadomość jest niezwykle przykrą niespodzianką.

Natychmiast po otrzymaniu powyż-

szej wiadomości zwróciliśmy się do jednego z najpoważniejszych łódzkich eksporterów wyrobów bawełnianych. Rozmówca nasz oświadczył, iż 50 proc. cła w Anglii uniemożliwi całkowicie nasz eksport. Z uwagi na zupełny brak kalkulacji eksportowej przy stosowaniu powyższego cła firmy łódzkie jeszcze wczoraj zarządziły niezwłoczne cofnięcie już wysłanych do Anglii transportów. (Dt).

Jeżeli poprawa pozycji dolara miała za źródło czynniki głównie psychologiczne, to tem niemniej stwierdzić trzeba, że powrót zaufania znalazł walną podporę w energicznej akcji władz amerykańskich, które użyczyły dziełu sanacji monetarnej wszystkich środków technicznych, leżących w ich rozporządzeniu.

Środki, zastosowane przez władze amerykańskie, miały jednocześnie na celu poprawę położenia banków i odzyskanie zaufania publiczności. Podniesienie stopy dyskontowej z 1 1/2 na 3 i pół proc. zapewniło bankom większą dochodowość, a posiadaczom kapitałów prywatnych uświadomiło rozmiar strat, o jakie przyprawia tezauryzacja pieniędzy. Uroczyste deklaracje Hoovera i kierowników życia gospodarczego o niezłomnej woli trwania przy dotychczasowym systemie monetarnym przyczyniło się do rozwiania obaw co do przyszłości waluty. Utworzenie funduszu gwarancyjnego z 500 milionów dolarów pod nazwą National Credit Corporation miało na celu wyposażenie gospodarstwa amerykańskiego w organ redyskonta dla nierzadających się upłynnie aktywów bankowych. Kiedy instytucja okazała się niezdolną do całkowitego zaspokojenia potrzeb banków, Skarb Federalny zapewnił — drogą niezmiernie skomplikowanej operacji wymiany papierów — instytucjom bankowym kre-

dyt redyskontowy w Federal Reserve Bank w takich rozmiarach, w jakich wymagała konieczność uratowania ich egzystencji.

Akcja, podjęta przez państwo, uwieńczona została powodzeniem. Sytuacja banków naogół poprawiła się znacznie; stopień płynności przekracza obecnie 40 proc. aktywów. Mowa oczywiście o instytucjach silnych i żywotnych; słabsze znikły z powierzchni życia gospodarczego. Proces ten zresztą nie zakończył się jeszcze całkowicie, dowodem świeże bankructwo bostońskiego Federal National Bank. Niedawny wstrząs nie pozostał ponadto bez wpływu na obecną politykę kredytową banków. Polityka ułatwień kredytowych wsparta na wierze, że obfitość i tanie kredytów jest bodźcem intensywności życia ekonomicznego i sposobem przeciwdziałania spadkowi cen — należy do przeszłości. Dzieło finansowania przedsiębiorstw przemysłowych zredukowano do rozmiarów, niezmiernie skromnych. Łatwo zrozumieć, jak paraliżujący wpływ wywiera taka abstynencja banków na życie gospodarcze. W tem tkwi geneza obecnych wysiłków rządu, zmierzających do zapewnienia żywotnym, lecz walczącym z trudnościami przedsiębiorstw potrzebnej pomocy finansowej. Jej narzędziem ma być projektowana przez Hoovera potężna organizacja kredytowa, dysponująca kapitałem 2 miliardów dolarów na który złożyłby się w 1/4 Skarb, a w 3/4 — oszczędność prywatna. Sumy, reprezentujące udział Skarbu nie dadzą się zapewne osiągnąć inaczej, jak drogą pożyczki wewnętrznej, gdyż kasy Skarbu, wycieńczonego dwumiljardowym deficytem budżetowym są puste, a Federal Reserve Bank musiałby przezwyciężyć nie tylko niechęć kierownictwa do dalszej akcji interwencyjnej, ale i trudności w postaci statutów banku, wzbraniających operacji materiałem nie handlowym. Cały więc kapitał, potrzebny do podtrzymania gospodarstwa przemysłowego musiałby być dostarczony przez oszczędność prywatną. Taka mobilizacja oszczędności — gdyby dała się urzeczywistnić — miałaby niewątpliwie niezmiernie dodatnie znaczenie dla dalszego kształtowania się sytuacji ekonomicznej kraju. Przemysł uzyskałby skuteczną pomoc a ciężar tej pomocy nie obciążałby wycieńczonego jeszcze po przebytych wstrząsach aparatu bankowego. J. W.

Gielda pieniężna.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja była dla dewiz przeważnie mocniejsza. Zapotrzebowanie na dewizy było normalne zaś na banknoty dolarowe dość małe. Słabiej kształtowały się dewizy na Londyn i Pragę. Banknotami dolarowymi obracano po kursie 8.90, 50; wypiata telegraficzna na Nowy Jork 8.923. Notowano dewizy: Bruksela — 124.10, Gdańsk — 174.05, Amsterdam — 358.85 Londyn — 30.60 — 30.45 — 30.50, Nowy Jork — 0.917, Paryż — 35.06, Praga — 26.40 i pół, Zurych — 174.05, Medjolan — 45.75. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin były notowane po kursie 211.50; w obrotach prywatnych: marka niemiecka 211.25, banknoty dolarowe 8.90, rubel złoty 5.01, rubel srebrny 1.70, bilon 0.75, czerwonec 3.30. Kurs urzędowy jednego grama czystego złota 5.92.44.

AKCJE. Na rynku akcyjnym mocniej kształtowały się akcje Chodorowa, które znalazły chętnych nabywców. Dla pozostałych tendencja przeważała słabsza przy obrotach dość ograniczonych. Notowano: Bank Polski 105, Chodorów 108, Lilpopy 12.50, Ostrowieckie 26. Bank Przemysłowców Polskich — akcje bez kuponu za 1930 r., Tow Elektryczność — bez kuponu za 1930 - 31, r., kabel — bez kuponu za 1930 r. Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń płaci 12 proc. dywidendy za rok 1930, czyli od akcji 50 złotowej 6 zł.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie papierów procentowych zarówno państwowych jak i prywatnych obroty były dość ożywione, przy tendencji mocniejszej. Większych obrotów dokonano 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej. Notowano: 3 proc. pożyczki budowlana — 31, 4 proc. pożyczki inwest. zwykła — 78, 4 proc. pożyczki premjowa dolarowa — 42 i pół, 5 proc. pożyczki konwers. — 36, 6 proc. pożyczki dolarowa — 53 i pół — 57 i trzy czwarte, 7 proc. stabiliz. 48—50 i pół — 49 i pół, 10 proc. pożyczki kolej. — 100, 8 proc. oblig. budowlane B.G.K. — 93, listy zastawne i obligacje banków państwowych utrzymują się na niezmiennym poziomie. 4 i pół proc. listy ziemskie — 40, 5 proc. m. Warszawy 47 i jedna czwarta — 48, 8 proc. m. Warszawy — 61 i trzy czwarte — 62 i trzy czwarte, 6 proc. m. Łodzi — 61, 10 proc. m. Radomia — 64.

RYNEK WALUTOWY W ŁODZI. W dniu wczorajszym na łódzkim rynku walutowym obracano dolarami po kursie 8.90 do 8.91 i pół. Tendencja utrzymana z odcieniem mocniejszym. Obroty małe. Funt angielski zlekka słabiej, 30.50 w obrotach przekazowych i do 30.75 w obrotach gotówkowych. Frank francuski ponownie o punkt wyżej, 35.06 w przekazie na Paryż i 35.10 w gotówce. Marka niemiecka nieco słabiej 2.11,60 w przekazie i 2.10.50 w gotówce. Złote ruble prawie bez zmiany 5.00 w placeniu i 5.10 w oddawaniu. Złote dolary 9.15 w placeniu i 9.17 do 9.20 w oddawaniu. Na giełdzie warszawskiej wszystkie papiery wartościowe wykazały mocne tendencje. Łódzkie 8-10 procentowe listy zastawne podniosły się do 61, warszawskie 63. Pożyczki państwowe również mocno. Bank Polski 105. (Dt)

Zwrot cła za barwniki ustaje w dniu 31 grudnia r. b.

Dowiadujemy się z najbardziej autentycznego źródła, iż w związku z upływającym w d. 31.XII r. b. terminem ważności rozporządzenia, reglamentującego zwrot cła za barwniki przy wywozie artykułów włókienniczych, eksporterzy otrzymają zwroty jedynie w odniesieniu do towarów, które do 31 b. m. włącznie opuszczą granicę państwa. W stosunku do towarów znajdujących się w tym terminie jeszcze w drodze w kraju zwrot nie będzie miał miejsca, o ile oczywiście w międzyczasie nie zostaną wydane nowe w tej mierze przepisy, o które jak wiadomo, intensywnie od dłuższego czasu zabiegają sfery gospodarcze. Narazie jednak nie jeszcze nie wiadomo czy rząd uwzględni powyższy postulat eksporterów włókienniczych. (Dt)

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych kredek — pondeńców w kraju i zagranicą SRODMIEJSKA Nr. 20 (Cegielniana 15) tel. 129-30.

Nadzory, upadłości i układy.

Firmie „Towarzystwo Akcyjne Karol Steiner” z siedzibą w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 276 we wrześniu r. b. udzielono odroczenia wyplat na przeciąg trzech miesięcy. Nadzorcami sądowymi mianowano adwokata Ryszarda Vogla i kupca Maksa Fiszera.

Obecnie, wobec upływu terminu, pełnomocnik — adwokat Angerstein zwrócił się do sądu o przedłużenie nadzoru, gdyż, jak widać ze sprawozdania nadzorców dzięki odroczeniu wyplat stan firmy polepszył się znacznie, jednak z natury rzeczy niemożliwe było dotąd przeprowadzenia całkowitej sanacji. Celem doprowadzenia rozpoczętego dzieła do końca, konieczne jest przedłużenie nadzoru na dalsze 3 miesiące, tembardziej, że dopiero obecnie firma będzie miała możliwość zlikwidowania swego składu. Zaznaczyć trzeba, że fabryka przez cały czas trwania nadzoru była czynna.

Na ostatniej sesji sądu handlowego ogłoszono upadłość Abramowi Mincowi, handlującemu manufakturą w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 33.

Zadanie upadłości zgłosiła firma Za-

Giełda zbożowa.

Na dzisiejszym zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obroty były średnie przy usposobieniu spokojnym. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa, w handlu hurtowym w ładunkach wagonowych; żyto 27—27 i pół, pszenica dworska 28—28 i pół, pszenica zbierana 27—27 i pół, owies jednolity 24 i pół—25 i pół, owies zbie rany 22 i pół—23 i pół, jęczmień na kaszę 22 i pół—23, jęczmień browarny 26—27, groch „Victoria” 32—36, groch polny jadalny 27—30, rzepak zimowy 34—36 i pół, koniczyna czerwona bez kianki o czystości do 97 proc. — 180—210, koniczyna biała bez kianki o czystości do 97 proc. — 250—375, mąka pszenna luksusowa — 48—55, mąka pszenna 4/0 — 43—48, mąka żytnia pyłowa 42—45, mąka żytnia sitkowa 32—33, mąka żytnia razowa 32—33, otręby pszenne szale 16 i pół—17, otręby pszenne średnie 15.75—16.25, otręby żytnie 15.75—16.25, kuchy lniane 26 i pół—27 i pół, kuchy rzepakowe 20 i pół—21 i pół, kuchy słonecznikowe od 40 do 44 proc. — 22—23.

NOTOWANIA BAWELNY.

Nowy Jork, 17 grudnia. Loco 6.20, grudzień 6.06, styczeń 6.07, luty 6.16, marzec 6.25, kwiecień 6.34, maj 6.44, czerwiec 6.52, lipiec 6.62, sierpień 6.71, wrzesień 6.80, październik 6.89.

Nowy Orlean, 17 grudnia. Loco 6.04, grudzień 6.04, styczeń 6.06, marzec 6.24, maj 6.43, lipiec 6.60, październik 6.83.

Liverpool, 17 grudnia. Loco 5.14, grudzień 4.75, styczeń 4.73, luty 4.72, marzec 4.73, kwiecień 4.73, maj 4.74, czerwiec 4.76, lipiec 4.78, sierpień 4.79, wrzesień 4.81, październik 4.8, listopad 4.85, grudzień 4.88, styczeń 4.90.

Liverpool, 17 grudnia. Bawełna egipska — styczeń 6.80, marzec 7.01, maj 7.16, lipiec 7.30, październik 7.55, listopad 7.55, grudzień 7.55.

Upper. Styczeń 5.65, marzec 5.72, maj 5.81, lipiec 5.89, październik 6.00, listopad 6.05, grudzień 6.05.

Brema, 17 grudnia. Loco 7.20, styczeń 6.50, marzec 6.80, maj 7.13, lipiec 7.27, październik 7.56.

Aleksandria, 17 grudnia. Sakelarijs: styczeń 12.37, marzec 12.90, maj 13.35, lipiec 13.88, listopad 14.46. Ashmouni: grudzień 9.52, luty 9.51, kwiecień 9.70, czerwiec 9.86, październik 10.29.

Nie będzie reformy wyborczej we Francji

Paryż, 18 grudnia.

Rząd Laval'a odniósł porażkę na wczorajszym posiedzeniu Izby Deputowanych. Izba odrzuciła większością 234 przeciwko 228 głosów, wniosek rządowy w sprawie reformy wyborczej. Głosowanie to nie posiada praktycznego znaczenia ponieważ rząd n'e stawiał kwestji zaufania. W kołach lewicy francuskiej, która głosowała przeciwko rządowi, panuje po wczorajszym głosowaniu przekonanie, iż projekt reformy wyborczej, polegający na zniesieniu wyborów uzupełniających, jest ostatecznie pogrzebany.

klady Włókiennicze Karol T. Buhle, Sp. Akc., która na dowód zawieszenia wyplat przez Minca złożyła sądowi 7 zaproszonych weksli z wystawienia Minca na sumę 13.000 zł.

Jak wiadomo w 1930 r. Minc korzystał z dobrodziejstwa odroczenia wyplat.

W sierpniu 1930 r. sąd zarządził otwarcie postępowania układowego, na skutek przedstawionych następujących warunków układowych: zmniejszenie wszystkich długów do 40 proc. płatnych w 4 równych półrocznych ratach, z których pierwsza rata płatna po upływie 6 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku, zatwierdzającego układ. Jednakże układu z wierzycielami nie zawarł i sąd po upływie 9 miesięcy umorzył postępowanie nadzorcze.

Obecnie sąd, ogłaszając upadłość, chwilę otwarcia oznaczył tymczasowo na 16 marca 1931 r., sędzią komisarzem mianował sędziego handlowego Izyckiego, a kuratorem adwokata Blumensztajna.

Minca oddano pod dozór policji z obowiązkiem meldowania się raz w tygodniu.

Szmulowi Ciechanowskiemu i Jankłowi Szurowi, prowadzącym przedsiębiorstwo handlu manufakturą pod firmą „J. Ciechanowski i J. Szur” w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 22, w styczniu r. b. ogłoszono upadłość. Upadłych osadzono w areszcie dla dłużników. Następnie, na skutek kilku podań, sąd apelacyjny udzielił im gęstwu.

Na zebraniu wierzycieli w dniu 24 września 1931 r. pełnomocnik upadłych zaproponował układ, mocą którego u-

padli zobowiązują się spłacić swoje wierzytelności w wysokości 15 proc. sumy kapitałnej bez odsetek w ciągu 2 lat w 3 równych ratach po 5 proc. każda, z których pierwsza płatna w rok po uprawomocnieniu się wyroku zatwierdzającego układ.

Za powyższym układem wypowiedziała się większość wierzycieli, lecz wierzytelność ich nie przedstawiała wymaganych przez prawo 3/4 wierzytelności, wobec czego układ ten nie doszedł do skutku.

Na następnym posiedzeniu wierzycieli w dniu 1 października 1931 r. układ na wyżej wymienionych warunkach został zawarty przez wymaganą przez prawo większość i przedstawiony sądowi do zatwierdzenia.

Sąd jednakże na posiedzeniu w dniu onegdajszym układu tego nie zatwierdził, gdyż wyszedł z założenia, że upadli proponują za niski procent, zbyt długie terminy płatności i bilans jest niecisły.

Upadłemu Mojsze Cenderowi, handlującemu manufakturą w Łodzi przy ul. Północnej 12, którego po ogłoszeniu upadłości osadzono w areszcie dla dłużników w dniu onegdajszym udzielono gęstwu na przeciąg 1 miesiąca z jednoczesnym oddaniem go pod dozór policji z obowiązkiem meldowania się raz w tygodniu.

W sprawie upadłości Stanisława Domańskiego, prowadzącego biuro instalacyjno-techniczne w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 17, syndykiem mianowano dotychczasowego kuratora adwokata Michała Cukiera.

Bonifikacje z rozrachunków są nadal nieuwzględniane przez władze wymiarowe.

Organizacje kupieckie występują na terenie łódzkiej izby przemysłowo-handlowej z interwencją w następującej bardzo ważnej dla płatników sprawie:

Na podstawie danych posiadanych przez rzeczono organizacje skarbowe biura informacyjne, sporządzając dla celów wymiarowych wyciągi z ksiąg handlowych w przedsiębiorstwach przemysłowych, księgują dokonane transakcje bez uwzględnienia bonifikat, przyznanych odbiorcy.

W ten sposób ogólna suma transakcyj obciążająca obrót odbiorcy jest poważnie wyższa od rzeczywistej, co narzuca z kolei przy wymiarach płatników na przeszacowanie.

Stowarzyszenia kupieckie domagają się w związku z tem radykalnej zmiany powyższego systemu pracy biur informacyjnych i odnoszą się do izby przemysłowo-handlowej z odpowiednią petycją, zaopatrzoną materiałem dowodowym. (Dł.)

Nowe okręty wojenne w Anglii

London, 18 grudnia.

W prasie pojawiła się wiadomość, jakoby rząd angielski zamierzał odroczyć wykonywanie programu budowy nowych okrętów wojennych. Ministerstwo marynarki oświadczyło, iż wiadomość ta jest nieprawdziwa. Możliwość jest jednak, iż budowa nowych okrętów, która ma być rozpoczęta w lutym 1932 r. zostanie ze względu na trudności finansowe odroczone.

4711

Wśród gwiazdkowych podarunków wyróżnia się, jak zwykle, szlachetna, prawdziwa woda kolońska. Jej długotrwała moc oraz subtelną, świeży zapach dowodzą, że w tym uroczystym dniu dbano o najlepszy wybór podarunków. Podarkami gwiazdkowymi, cieszącymi się również uznaniem, są wszystkie wyroby „4711”. Jak wszystkie wyroby światowej sławy firmy „4711”, noszą one znak „4711” na Niebiesko-Złotej etykiecie jako dowód autentyczności wyrobu i znakomitej jakości.

Eau de Cologne

Przy kupnie należy baczenie zwracać uwagę na prawnie zastrzeżony znak „4711” oraz na Niebiesko-Złotą Etykieta

Wytwarzane całkowicie w Dziedzicach (Śląsk Cieszyński)

Uroda zwycięża!

Piękne i bardzo wymagające panie wybrały z pośród wielu kosmetyków krem Mouson jako najważniejszy środek do codziennego pielęgnowania urody.

Dzięki wprost niezwykłej delikatności jego składników, krem Mouson przenika do najgłębszych warstw tkanki skóry, oczyszcza, odżywia i wygładza ją — nadając skórze delikatny, matowy wygląd. Już po pierwszym użyciu kremu Mouson odczuwamy przenikanie krwi do pobudzonych i ożywionych części skóry.

CRÈME MOUSON

Na noc oraz dla oczyszczenia skóry - COLD CREAM MOUSON.

Dr. med. Różaner
 Dzielna №9, tel 128-98
 Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
 i moczościowych.
 Przym. od 8-10 4-8 w niedz. i święta od 9-12.
Elektroterapia.
 Oddzielna poczekalnia dla pań.

Sprzedam okazy n.e:
 4 szafy sklepowe oszklone o az kapelusze męskie i czapki sportowe.
 Wiadomość u dozorczy Piotrkowska Nr. 91. 19

Krzyż legionowy dla Mussolini'ego

W dniu wczorajszym przyjął Mussolini w pałacu weneckim w Rzymie delegację legionistów polskich. Pułkownik Belina - Prażmowski wręczył Mussoliniemu w imieniu Związku Legionistów Polskich dyplom i Krzyż Legionowy. Jest to pierwszy tego rodzaju hołd oddany zagranicznemu mężowi stanu.

Doktor Klinger
 SPEC. CHOR. WENERYCZNYCH, SKORYNYCH I WŁOSÓW. (PORADY SEKSUALNE).
 Anarze 2. tel. 137-28
 Przymiuję od 9-11 i 5-8. w niedziele i święta od 10-12
 Od 1-2 w Lecznicy. Piotrkowska 62.

Dr. med. Niewiażski
 Andrzej 5. tel. 159-40.
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczościowych. Elektroterapia, diatermia.
 Przymiuję od godz. 8-11 i od 5-9. w niedziele i święta od 9-1.
 Dla pań oddzielna poczekalnia.

DOKTOR H. Wołkowysk
 Cegielniana № 4, telefon 216-90.
 Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
 Leczenie lampą kwarcową. Elektroterapia.
 Przymiuję od godz. 8-2 i od 5-9. w niedziele i święta od 9-1.
 Dla pań oddzielna poczekalnia.

Gabinet kosmetyki i toaletowej S. SZWAŁBOWA
 Moniuszki 1 front II piętro tel. 127-99
 Usuwanie wszelkich defektów cery i zpeczających włosów wypróbowaną najdoskonalszą metodą
 Przymiuję 10-2 i -8

Dr. Med. L. NITECKI
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczościowych
 NAWROT 32. TEL. 213-18
 Przymiuję od 8-10 rano i od 4-8 wiec. w niedz. i święta od 9-12 w pol. dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. Z. Pinczewska
 Położnictwo, choroby kobiece
 GDANSKA 57, I piętro, telefon 108-01

REMIZY MUROWANE
 rampa z kantarami z elektrycznością przy pustym placu, nadające się na każde przedsiębiorstwo.
 Uty WYNAJĘCIA od 1 stycznia.
 Wiadomość Poimulowa 37

Wiatkowa Okazja
 przepisywane na maszynie i powielanie rosyjskich aktów i wszelkich tekstów, załatwia szybko i tanio

BIURO „IRENIT“
 ul. Piotrkowska Nr. 89, tel. 223-38.

Fabryka blaszanych opakowań i plakatów reklamowych
poszukuje zastępcy,
 na miasto Łódź i województwo

dokładnie obznajmionego z miejscowymi stosunkami, możliwe z praktyką w tej dziedzinie. Szczegółowe zgłoszenia prosimy skierować do administracji piśmie za Nr. D. 110.

Dr. med. M. ROZENTAL
 akuszer ginekolog
 11-go Listopada 19 (Konstantynowska) tel. 223-34, przymiuję od 4-7 po poł. od 1 do 2 w Lecznicy „PC MOC“ Aleksandrowska 1.

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU
 Piotrkowska 294. tel. 122-89.
 (przy przystanku tramwajowym pabianickich) Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiec. w niedziele i święta do 2-ej po poł.
 Wszystkie specjalności i dentystyka. Kapiele świetlne, lampy kwarcowe, elektryzacja, Roentgen, szczerpienia, analizy (mocz, krew, płwoczn, wydzielin itd.) Operacje, opatrunki, leczenie żyłaków zastrzykami. Wizyty na miasto.
 Porada 4 złote.
 Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych porada 3 złote.

Lokal
 przy ul. Cegielnianej 8 składający się ze sklepu frontowego i dużego pokoju do odstąpienia.
 Wiad. tel. 210-75, lub 210-79

NAJSKUTECZNIEJSZE i NAJTANSZE
 środki lecznicze — to
ZIOŁA lecznicze D-RA BREYERA
 zatwierdzone przez Min Zdrowia, odznaczone złotymi medalami w Nicei i Brukseli
 skuteczne w chorobach:
 Zaflegnienie płuc, gruźlica, astma, kochlusz, wszelkiego rodzaju kaszle, reumatyzm, artretyzm, nerwobóle, skrofle, wszelkie zanieczyszczenia krwi, nieczystość cery, wypryski skórne, katar, żołądkowo-kiszczkowe, hemorojdy zatwardzenia, biegunka, żółtaczkę, wszelkie choroby wątroby i innych organów brzusznych, choroby nerwowe, bezsenność, bóle głowy, otyłość, zwapnienie tętnic i t. d.
 Można nabywać niemal w każdej aptece lub składce aptecznym — albo w wytwórni
POLHERBA Sp. z o. o. Słrzyńska 48-g KRAKÓW - PODGÓRZE.
 Kto chce leczyć się ziołami — niech zażąda darmo z wytwórni broszurki: „Jak odzyskać zdrowie“.

Zatw. przez M. W. R. I. O. P.

SZKOŁA RYSUNKU i MALARSTWA
Prof. Maurycego Trębacza
 Piotrkowska 71, m. 10, III piętro.
 Zapisy codziennie.

Do akt Nr. 2628 1931 r.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Pomorskiej 41-a odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Mordki Szajbego i składających się z 225 kg. mydła do prania, oszacowanych na sumę zł. 450.
 Łódź, dnia 30 listopada 1931 r.
 Komornik: S. GÓRSKI.

Nowość!
Nie wyrzucajcie lamp radiowych!!!
 Zamieniamy stare lampy na nowe za dopłatą — od dnia 15 — 30 b. m.
 Wasze radioaparaty odżyją.
„ELEKTROS - RADJO
 Łódź, ul. Śródmiejska 5 tel. 156-59.

Dr. med. Ładunowski
 Piotrkowska 70 Tel. 181-83
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczościowych.
 Leczenie światłem promieniami Roentgena i lampą kwarcową.
 Przymiuję od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w. w niedziele i święta od 10-1. Dla pań od dzialna poczekalnia

Do akt Nr. 2710 1931 r.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 24, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „L. Herszkowicz i M. Lipnowski“ i składających się z 8 sztuk materiału bawełnianego „ryps“, oszacowanych na sumę zł. 450.
 Łódź, dnia 7 grudnia 1931 r.
 Komornik: S. GÓRSKI.

Odnajmę
 od zaraz duży pokój umeblowany dla 2 osób lub małżeństwa, może być z używalnością kuchni, lub utrzymaniem. Cena przystępna. Łódź, Żeromskiego 18, m. 27.

Ogłoszenia Fuchs'a to mu!
 o który oprzeć się może najbardziej zachwiana firma; nie upadnie nigdy, skoro tylko się zwróci o radę reklamową do

Akwizycji ogłoszeń FUCHS'a
Piotrkowska 50.

PAMIĘTAJcie przed ŚWIĘTAMI
 oddać Swą garderobę do odświeżenia do najtańszej i na lepszej pralni chemicznej

KURJER KRAWIECKI „GELASSEN“
 ul. SIENKIEWICZA 40, tel. 240-80.
PRASOWANIE SPODNI tylko 90 gr.
MARYNARKA I KAMIZELKA zł. 1.50
PALTA DAMSKIE I MĘSKIE „ 2.40
SUKNIE „ 2.20
 Na żądanie posyłamy po odbiór rzeczy.

„OLLA“ GUM.!?

Wasze zdrowie, Szczęście i powożenie życiowe, Duże ofiary materialne zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie zachwala towar lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na Wasze zaufanie.
TYLKO „OLLA“

5-cio POKOJOWE MIESZKANIE
 w centrum miasta, z centralnym ogrzewaniem, i wszelkimi wygodami bez odstępnego od zaraz DO WYNAJĘCIA. — Oferty pod „L. M.“ do biura ogłoszeń S. Fuchsa, Piotrkowska 50.

Do akt Nr. 2706 1931 r.
OGŁOSZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 24, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „L. Herszkowicz i M. Lipnowski“ i składających się z 10 sztuk materiału bawełnianego „ryps“, oszacowanych na sumę zł. 550.
 Łódź, dnia 7 grudnia 1931 r.
 Komornik: S. GÓRSKI.

Dekoracja okien
 wystawowych oraz napisów i plakatów reklamowych wykonuje efektownie E. Schmidt, Łódź, Ks.-Młyn 5. tel. 126-89.

„VIS”
Piotrkowska 63

Bez szumnej reklamy! — **Bez wyprzedaży**
polecamy **na gwiazdkę** po cenach rewelacyjnie niskich
OBUWIE męskie już od zł. **18⁸⁰**
damskie (Brokaty) „ „ „ **9⁸⁰**
PANTOFLE balowych, brokatowych, jedwabnych we wszystkich kolorach, jakoteż sportowe.

FUTRA
wł. W. DANZIGER

„A. BROMBERG”

Poleca po cenach niższych wszelkiego rodzaju futra i skórki lustrane. Przyjmuje się wszelkie obstalunki.

PIOTRKOWSKA 31.
Tel. 105-84, f. 1 p.

I-szy dźwiękowy
Kino-Teatr w Łodzi
SPLENDID
ul. Narutowicza 20

Dzisiaj i dni następnych! — Sensacyjny groteskowy dźwiękowiec pod tytułem:
„Człowiek, który szuka mordercy”

Reżyserji słynnego Roberta Siódma, produkcji Eryka Pommera, wytwórni „Ufa” w Berlinie. — W rolach głównych uroczą Lien Deyers oraz bohaterski Heins Rühmann. — Wspaniała gra, doskonała reżyserja, fascynująca treść, żywa akcja. Początek o godz. 4-ej po poł., w sob., niedz. i święta o 12-ej. — Na poranki ceny miejsc niższe. — Aparatura Western Electric

Dźwiękowy Teatr Świąteczny
CASINO

Najpopularniejsza gwiazda, uwodzicielko piękna
LILI DAMITA w wielkim filmie erotycznym p. t.
„GDY KOBIETA JEST PIĘKNA”...
Nadprogram: „BIMBO, JAKO DRWAŁ”, groteska rysunkowa Fleischera.

DZWIĘKOWE
GRAND KINO

DZISIAJ I DNI NASTĘPNYCH
PODNIĘBNY ROMANS (PIEKŁO)
wielki film FOXA pod tytułem

Piękna MYRNA LOY, szlachetna ELISSA LANDI i męski CHARLES FARRELL to 3 (trzy) szlachetne gwiazdy „FOXA”. — Szlachetna miłość w przestworzach. Niewidziane dotychczas sceny walk lotniczych. Emocjonująca akcja szpiegowska. Arcydział gry aktorskiej i techniki kinematograficznej. „Wamp” to kobieta szpieg, „wampirzyca” to uroczą MYRNA LOY!
Nadprogram: Najnowszy tygodnik „FOXA” m. innemi Uroczystość ku czci Pułaskiego mówione po polsku i aktualności krajowe. — Aparatura Western - Electric. — Początek o godz. 4-ej po południu w sob. i niedz. o godz. 12-ej w pol. — Ceny miejsc normalne.

Dźwiękowe Kino
LUONA

Prawdziwe arcydzieło sztuki filmowej wytwórni FOXA
„BUNT MŁODOŚCI” (JESTEM NIEWINNA)

Wzruszający dramat serca kobiety. Gigantyczna kreska na tle walki kobiety z prawami ustanowionymi przez mężczyzn — Rekordowa obsada główn. rol: ANNA HARDING—CLIVE BROOK—CONRAD NAGEL.—Wspaniałe piosenki Londyn, Paryż, Wiedeń 4000 statystów! Bombardowanie Paryża przez Prusaków. — Powszechny film został w Niemczech przez cenzurę zabroniony, gdyż rzucił snop światła na stosunki polityczne w roku 1870. — NADPROGRAMY! — Początek seansów o godzinie 4-ej po południu, w soboty i niedziele o godzinie 12-ej w południe

Kupno i sprzedaż

Z POWODU likwidacji mieszkania wyprzedaje meble. Cegielniana 8, m. 2, od 11—1.
SAMOCHODY i motocykle używane. Kupno. Sprzedaż. Komis. Zamiana. Auto - Agencja, Gdańska 82, tel. 189-28
KARAKULOWE palto (nowe) okazynie do sprzedania. Cegielniana 4, (dawniej 36), m. 20.
DO SPRZEDANIA skład opalowy lub przyjęcie współnika. Wiadomość Niska 8, m. 26.
POŁOWE domu sprzedam, dochód roczny 8.000 złotych. Wiadomość w administracji.
WÓZEK nowy dziecięcy Kon-Kon do sprzedania. Piotrkowska 107, m. 10, Dr. Reitberger.
WARSZTAT w ruchu. Ramy, oprawa obrazów, przy Piotrkowskiej. Wyrobiona klientela. Stale dochody. Sprzedamy za bezcen wskutek zmian rodzinnych. Oferty: „Grudzień”.
KAPA filet na 2 łóżka okazynie tanio do sprzedania, również różne sztytówki wełniane chustki i pulawery do sprzedania. Gdańska 43, m. 10.
PRAWIARNI sprzedam z powodu wyjazdu. Łódź, Suwalska Nr. 3.

2 SALE fabryczne I i II piętro 520 m.² ELEGANCKIE pokoje z oddzielnym wejściem, I piętro, na Piotrkowskiej, wiadomość u gospodarza. Pomorska do oddania. Dzwonić 144-11. 10. tel. 128-40.
POKÓJ frontowy umeblowany dla 1 osoby do wynajęcia. Cena 45 zł. Piramowicza 7, III p. front, m. 9.
DO WYNAJĘCIA przy rodzinie 2 pokoje elegancko umeblowane z telefonem w centrum miasta. Nadają się dla adwokata lub lekarza. Ewentualnie od najmie pojedynczo. Wiadomość tel. 108-21, m. 2 — 4 p. p.
POKÓJ umeblowany, niekrepujący do wynajęcia. Śródmiejska 62, m. 10. Informacje od 8—10 wieczór.
POKÓJ umeblowany z niekrepującym wejściem natychmiast tanio oddam. Zawadzka 49, m. 20.
ODDAM 2 pokoje młodemu małżeństwu, albo osobom pojedynczym bez umeblowania. Piotrkowska 82, Zarab. 20
POSZUKUJE 3 pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami przy Zielonej lub w pobliżu Zielonej. Oferty do „Republiki” z podaniem komornego sub. „1-sze piętro”.
PRZYJME panów na mieszkanie do osobnego pokoju. Główna 46, m. 29.
FRONTOWY, słoneczny, ładnie umeblowany pokój do wynajęcia. Wejście niekrepujące. Winda, telefon 122-11.
DWA ładnie umeblowane pokoje z wygodami razem lub pojedynczo z używalnością kuchni, wynajmę. Aleja Kościuszki 21, m. 5, od 11-ej do 1-ej.
BARDZO tanio pokój z kuchnią z wygodami, oddam od zaraz, oraz pojedynczy, komfortowy. Pomorska 147, u dozorcy.
TANIO pokój umeblowany do wynajęcia. Cegielniana 3, m. 16, 1 piętro.
POKÓJ umeblowany z utrzymaniem, odnajmie przy ul. Trębackiej 3, m. 4.
POKÓJ umeblowany z używalnością telefonu i łazienki do wynajęcia. Narutowicza 31, m. 11, fr. III piętro.

POSZUKUJE kasjerki i panienki za po życzeniem od 500 do 600 zł. Poważna instytucja. Piotrkowska 17, II p. Po- 19 znań.

Nauka i wychowanie

MADAMO-SELLE Marie, enseignante anglais, français, allemand. Traugutta Nr. 2, I p. fr.
STENOGRAFIJ udziela tanio. Lipo-wa 25, m. 12, od godz. 10 do 1.
STUDENT prawa U. W. poszukuje partnera (ki) celem przerobienia rzymskiego. Żeromskiego 42, m. 6, od 19-cj.

Zdrowiska

OTWOCK - SWIDER. Uzdrowisko Dra Rotlewego dla dzieci i młodzieży. Wobec kryzysu — ceny niższe. Wiadomość w Warszawie, telefon 8.65-49. Otwock telefon Nr. 24.
ZAKOPANE. Pensjonat „Eldorado” Jałwigi Kurlandzkiej, ul. Piłsudskiego telefon 558. Willa murowana - położona w lesie. Pełny komfort. Centrum. Łazienki. Bieżąca ciepła — zimna woda w pokojach. Pianino, radio, kuchnia wykwinna, również dietetyczna. Ceny bardzo niskie.

Rozmaite

TŁUMACZENIA z angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, francuskiego, korespondencja prywatna i handlowa na maszynie, Konstanyńska 54.
DO P. ZŁODZIEJA! Uprasza się o publiczne rozumienie telefoniczne w sprawie skradzionego futra męskiego w dniu 17-go grudnia w domu przy ul. Zawadzkiej —30, dzwonić Nr. 183-20. Dyskrecja ścisła zapewniona.

WYPOŻYCZAM smokingi i fraki w wielkim wyborze w magazynie konfekcji D. Kartowski, Piotrkowska 126. — tel. 115-46.

MISTRZ sztuki gastronomicznej przyjmie zamówienia na różne zarczynki, wesela i bankiety. Zgłoszenia do redakcji pod „Mistrz”.

PARTNERKA. Oczekuje panią dziś o 6.30. Andrzeja 17, Partner.

PRZYBLAKAŁ się pies wyżeł brzozywy. Do odebrania za zwrotem kosztów. Wesola 9, m. 4.

Drobne ogłoszenia w „Republice” są najlepszym i najtańszym środkiem zaktualizacji zainteresowanych stron. (to chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomości lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazynie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki”!

Zagubione dokum.

WEKSEL na blankiecie 100 złotych w in blanco z wystawienia Stefani Sobkowskiej i żyrami Wandy Sosnowskiej Łódź, Podmiejska 16, i Jadwigi Mielniczewskiej, Pabianice, ul. Bracka 12 został zgubiony na poczcie. Takowy uniważniam. Sobkowska, Pabianice, ul. Sw. Jana 26.

OGŁOSZENIE.

Do akt Nr. 2691 1931 r.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Cegielnianej odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Izraela Rojtmana i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 500. Łódź, dnia 7 grudnia 1931 r.
Komornik: S. GÓRSKI.

Lokale

DWUOKIENNY pokój słoneczny, telefon, wygodny. Andrzeja 7, m. 8, front.
DUŻY, ładny, słoneczny i bardzo ciepły pokój umeblowany do wynajęcia. Al. 1 Maja 18, m. 7. Do obejrzenia od 11-ej do 5-ej.
POKÓJ umeblowany z używalnością telefonu i łazienki do wynajęcia. Narutowicza 31, m. 11, fr. III piętro.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49. Godz. przyjąć Redakcji 6—7 po poł. Tel. Adm. 122-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 149-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika” 68-147

od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 5.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7.00 złotych.
Renumeracja „Il. Republiki”

Ogłoszenia:
ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-zspalt)
W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-zspalt)
NA SIR. 1-ej zł. 2.— za wiersz milimetryowy (na stronie 4-zspalt)
NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetryowy (na str. 4-zsp.) Zarezerwowane miejsca w ogłoszeniach specjalnych dopłata Zamiejscowe o 50 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł. 1.50 poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia. Niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z zezwoleniem tej samej treści co pierwsze. Omylki, które zasadniczo się zmieniają, ogłoszenia nie uprawniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.